

ပန်းခင်းသောလမ်းမဟုတ်ပါ

(တတိယအကြိမ်)

မိုးမိုးတာရာစန်

စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

စစ်ကိုင်းမြို့၊ တကောင်းရပ်၊ ဦးစိန်၊ ဒေါ်သိန်းတင်တို့၏ သားသမီး ရှစ်ယောက် အနက် စတုတ္ထသား ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၊ တကောင်းရပ်တွင် မွေးဖွားသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်များ အမရပူရမြို့သို့ရောက်ရှိချိန် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ် (ဘီအိုင်အေ) သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ပျဉ်းမနားမြို့၊ တပ်ရင်း ၄ မှ မင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင် တန်းကျောင်း၊ ဒုတိယပတ် ဗိုလ်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ခု နှစ်စဉ်တွင် ဂျပန်ပြည် ဘုရင့်စစ်တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်အောင် မြင်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့၊ ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ၊ ဒုတိယဗိုလ် အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။

အမှတ် ၁ မြေပြင်ပစ်အမြောက်တပ်ရင်းတွင် စတင်အမှုထမ်းသည်။ အမှတ် ၆ ဗမာ့သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း၊ အမှတ် ၁ မြေပြင်ပစ်အမြောက်တပ်ရင်း၊ အမှတ် ၁၁ ခြေလျင် တပ်ရင်း၊ အမှတ် ၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်း၊ အမှတ် ၄ ခြေလျင်တပ်ရင်းများတွင် တပ်ရင်း မှူးတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ အမှတ် ၇၇ ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်တွင် ယာယီဒုတိယတပ်မ မှူး (နည်းဗျူဟာမှူး) တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစား

အနားယူခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ အသက် ၆၀ ပြည့်သည်အထိ ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်အုန်းရီနှင့်လက်ထပ်သည်။ သားငါးယောက် သမီးတစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ သမီးတစ်ယောက် မွေးစားခဲ့ပါသည်။ သားကြီးဦးသောင်းဦး သည် သံမှူးကြီးတာဝန်ဖြင့် ပါရီမြို့ မြန်မာသံရုံးတွင် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသား ဗိုလ်မှူး ကြီးသောင်းထိုက်သည် ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့် အထိ တပ်မတော်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ ပြီး ယခု အားကစားဝန်ကြီးဌာနတွင် ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက် ရှိသည်။

လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် ဒုတိယအဆင့်၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ပထမ အဆင့် ဇေယျာကျော်ထင် ဘွဲ့တံဆိပ်၊ စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်၊ ပြည်ပရန်နှိပ် တံဆိပ်၊ ပြည်သူ့ စစ်တိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်များ ရရှိခဲ့ပါသည်။ မိုးမိုးတာရောစန်အမည် ဖြင့် စာနယ်ဇင်းများတွင် ဆောင်းပါးများနှင့်လုံးချင်းစာအုပ်များ ရေးသားခဲ့သည်။

ယခုနေထိုင်ရာလိပ်စာမှာ အမှတ် ၆၁ ဗိုလ်ရာညွန့်လမ်း၊ ယောမင်းကြီး ရပ်ကွက်၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း ၀၁-၃၈၅၄၀၉ ဖြစ်ပါသည်။

*

ပန်းခင်းသောလမ်းမဟုတ်ပါ စာအုပ်အပေါ် ရဲဘော်တင်မောင် (သိပ္ပံမှူး
တင်) ၏ အမြင်

ဆရာ မိုးမိုးတာရောစန်

ပန်းခင်းသောလမ်းမဟုတ်ပါ စာအုပ်ကိုဖတ်ရာ စသည်မှ အပြီးထိ တစ်
ဆက် တည်း ဖတ်မိပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁) စစ်ကျောင်းပိတ်အပြီး အမေ့ထံ ခေတ္တအပြန်
အခက်အခဲများ၊ အမေနှင့် ခေတ္တသာတွေ့ခဲ့ရပုံများ ရေးသားထားပုံ ထိမိခံစားရ
ပါသည်။ စစ်ဘေးဒုက္ခအစ ဘဝကို ပရိသတ်များ မြင်သာစေရန် ဖော်ပြနိုင်သော
ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၂) စစ်ဆင်ရေးကာလတွင် ပြည်သူတို့အား ညှာတာ
ထောက်ထား မှု စေတနာပေါ်လွင်ပါသည်။ တပ်ရင်းမှူး၊ တပ်ခွဲမှူး၊ တပ်စုမှူးကအစ
ရဲဘော်အဆုံး နမူနာယူသင့်သည် ထင်ပါသည်။ လင်းထင်ချီးကျူးသည်ကို
သဘောကျပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၃) ဂျပန်သင်ပေးလိုက်သော ဆေးရှင်းနှင့်စည်းကမ်း
ကို ဖော်ကျူး ထားပုံ ပေါ်လွင်ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၄) စစ်သားဘဝကို ပြည်သူအများ မတွေ့ကြုံ မခံစား
ဖူး၍ မသိ ကြပါ။ မည်မျှဆင်းရဲကြသည်ကို ပြည်သူတို့သိရှိစာနာတတ်လာကြမည်
ယူဆပါသည်။ ဆောင်းပါးအမှတ်(၅) မုပွလင်၊ မုတ္တမအကြား သံယောဇဉ်ရှိစွာ ရေးဖွဲ့
ထားရာ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ တပ်ရင်းတစ်ခု မည်မျှကြိုးပမ်းရကြောင်း

ပေါ်လွင်သည်။ နေရာဒေသ ကျေးရွာအမည်၊ လမ်းအမည်မှအစ တိကျစွာဖော်ပြ နိုင်သည်ကို ချီးကျူးပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၆) အိမ်ထောင်ရှိပါလျက် တိုင်းပြည်တာဝန်ကြောင့် အဝေးတွင် အနေများ၍ သားသမီးကပင် သူစိမ်းထင်သည့်ဖြစ်ရပ်မှာ ရင်နာဖွယ်ဖြစ် ပါသည်။ အရပ် သားများ သိရှိခံစားကိုယ်ချင်းစာတတ်လာမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၇) အာဏာလက်ရှိဘဝမှ အာဏာမဲ့ချိန် မာလကာသီး ခူးမစား နိုင်ပုံနှင့် စာရေးသူမှာ ငယ်ရွယ်စဉ်က စိတ်ထင်ရာလုပ်ခဲ့မှုလေးများ ပေါ်လွင်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၈) သဲဝဲစားဝေဒနာရှင် ရဲဘော်များ၏ ဘဝ အဆင်းရဲ အပင်ပန်းခံ ၍ တိုင်းပြည်တာဝန်ထမ်းကြပုံကို ပေါ်လွင်စေသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၉) ဂျပန်သင်ပေးသည့် သစ္စာငါးချက်ကို ဂျပန်စာလုံး နှင့်အတူ အဓိပ္ပာယ်ပါမှတ်မိနေသေးသည်ကို ချီးကျူးပါသည်။ ရဲဘော်တိုင်း ဖတ်သင့် သောဆောင်းပါး ဖြစ်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၀) ရည်မှန်းချက်ကိုမရောက်ဘဲ ရောက်လေဟန် သတင်းပို့လိုသူ များ အထူးသဖြင့် ဖတ်သင့်ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၁) သံလမ်းကြီးတပ်၏ အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးသော စိတ်ဓာတ် ပေါ်လွင်သည်။ ရင်းမှူး၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ချီးကျူးရပါသည်။ တပ်ရင်းမှူး တိုင်း ဖတ်သင့်သော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၂-၁၃) ဖောင်တော်သီလမ်းခွဲအလွန်မိုင်တိုင် ၈၀ မှ ကျောက် တိုင်စေတီအကြောင်း အချိန်ကြာမြင့်ပြီဖြစ်၍ မေ့သလိုရှိနေရာ ဤ ဆောင်းပါးမှ ရုပ်လုံး ပေါ်စေပါသည်။ ရန်ကုန်မကျစေရန် မည်မျှအားထုတ်လိုက်ရ ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။ အခြားတိုက်ပွဲကြီးများ နေရာတို့တွင်လည်း အထိမ်းအမှတ်ရှိသင့်သည်ကို ထောက်ခံ ပါသည်။ တိုင်းပြည်အေးချမ်းပြီး စစ်သမိုင်း

ပြုစုနိုင်သောအခါ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှု နှိမ်နင်းရေး တိုက်ပွဲကြီးများနေရာတွင် အထိမ်းအမှတ်များပြုထားသင့်သည် အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၄) တော်သလင်းနေ့၏ ဒုက္ခကို ကိုယ်ချင်းစာလာ တတ်စေသည်။ ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၅) စာရေးသူငယ်စဉ်က ဇွတ်လုပ်ခဲ့သည်များရှိ သကဲ့သို့ ကြီးပြီး ပင်စင်ယူပြီး ဇနီးနှင့် ခရီးသွားစဉ်ပင် ဇွတ်လုပ်ခဲ့ပုံများ စာရေးသူမီဇေ ကို ပေါ်လွင်စေ သည်။ မီဇေဆိုသည်မှာ သေမှပျောက်တတ်၍ ခွင့်လွှတ်ရသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၆) ဂေါ်ရခါးတပ်သားတို့၏ ဒဿဟရပွဲအကြောင်း စေ့ငုစွာရေး နိုင်ရန် အထွေထွေဗဟုသုတရရှိကြသည်။ စုံစေ့တိကျ စာရေးသားနိုင် ရန် အထူးဂရုပြု လေ့လာရေးသားခြင်းဖြစ်၍ စာရေးသင်စပုဂ္ဂိုလ်များ နမူနာယူ လေ့လာသင့်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၇) မန်ယုံမော်တိုက်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲပုံရေးရာတွင် ကွက် ကွက်ကွင်း ကွင်းရှိလှ၍ ဗကပ ၃၀၇ နှင့်တိုက်ရာတွင် မည်မျှခဲယဉ်းစွာ စွန့်စား တိုက်ခိုက်ရသည်ကို သာမန်လူတို့ နားလည်နိုင်သည်။ တပ်မတော်၏ တပ်ရင်းများ မှာ ဗကပ ၃၀၇ တိုက်ရသကဲ့ သို့ တိုက်ရသော တပ်ရင်းအများရှိသည်။ ဤ ဆောင်းပါးက မြန်မာ့သားကောင်းများ ကွန် မြူနစ်အန္တရာယ်မှ အသက်ပေးကာ ကွယ်ပုံမှာပေါ်လွင်၍ ပြည်သူအများဖတ်သင့်သော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၈) ဘဘစစ်ဆင်ရေးတွင် စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ် သင်တန်းသား အဖြစ် တာဝန်ယူနေစဉ် ခမရ ၁၀၇ သည် မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်နေသည်။ အသာငြိမ်နေနိုင်ပါလျက် မိမိကိုယ်တိုင် မိမိတပ်ရင်းကိုတိုက်ပါရစေ ခွင့်တောင်းတိုက်သည့် 'ဆေးရှင်း' ကို သဘောကျသည်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ တရုတ်ဖြူ တပ်များကို တိုက်ခိုက်မောင်း ထုတ်ရန် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းမှုဖတ်ရသည်မှာ ရင်တ ထိတ်ထိတ်နှင့်ရှိရပါသည်။ ထိုတိုက်ပွဲ တွင် အမြောက်တပ်၊ လားတပ်၊ လေတပ်နှင့် အခြားတပ်များပါသော်လည်း တပ်မတော် အင်ဂျင်နီယာ (တိုက်အင်ဂျင်နီယာ) တပ်၏ အခန်းကဏ္ဍမပါ၍ ဂျပန်စစ်တက္ကသိုလ်ပညာ၊ အိန္ဒိယပြည် စစ်အင်ဂျင်နီယာ

ဒီကရီသင်တန်းပညာသင်ခဲ့ပြီးသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် ဝမ်း နည်းမိပါသည်။ တပ်မတော် အင်ဂျင်နီယာကိုသာ စစ်ဦးစီး၏ လက်ရုံးတပ်အဖြစ် ပြန်ဖွဲ့ နိုင်လျှင် နောင်ကြိုရမည့် တိုက်ပွဲတိုင်းတွင် အင်ဂျင်နီယာအခန်းကဏ္ဍအများ ပါလာနိုင် မည် ဖြစ်သည်။

'ဝင်းမနော်စခန်းကို ပတ်လည်ခံစစ်အဖြစ် ဘန်ကာ၊ သံဆူးကြိုးများ ကာ ထား သည်။ (မိုင်းများရှိနိုင်သည်) ဆက်သွယ်ရေးကျင်းများ တူးထားသည်။ ဘန်ကာ အဆင့်ဆင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ ဘန်ကာများ တောင့်တင်းခိုင်မာလှသည်။ ကြီးမားသော သစ်လုံး ကြီးများဖြင့် တည်ဆောက်ထား၍ မိမိတို့ပစ်ခတ်သော အလွန် ကြီးမားသည့် ၁၂၀ မမ စိန်ပြောင်းကျည် တိုက်ရိုက်ထိမှန်သည်ကိုပင် မမှုပါ' ဟု ရေးထားသည်။ မိုင်းရှင်း ဆူးကြိုး ဖြတ် ဘန်ကာဖောက်ခဲ့ရမည့်လုပ်ငန်းမှာ တပ်မတော်အင်ဂျင်နီယာ၏ လုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ တရုတ်များထွက်ပြေး၍ ဖြစ်သည်။ မဆုတ်တမ်းခံမည်ဆိုက ထိုအဆီးအတားများကို အင်ဂျင် နီယာတပ်ကဖြစ်အောင် ဖြို ပေးရမည့်တာဝန်ရှိသည်။

နောင်တွင် တပ်မတော်အင်ဂျင်နီယာတပ်များ ရှေ့တန်းရင်းမှူးများဖြင့် ပူးကပ် စစ်ဆင်ရန်လိုသည်။ ယင်းလုပ်နည်းမှာ ကမ္ဘာ့တပ်မတော်တိုင်း၏ တိုက်နည်း ဖြစ်သည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၂၀) အာဏာသိမ်းသည့် ထိုည၏ အခန်းကဏ္ဍတစ်ခု ပါဝင်ခဲ့သည် ကို ရေးသားထားရာ သမိုင်းဝင်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ရှုထောင့်တစ်နေရာကို စာဖတ်သူတို့ သိခွင့်ရခဲ့သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ဤစာအုပ်များကို အရာရှိ၊ အကြပ်တပ်သားများသာ မက အရပ် သားများ၊ ရုံးအမှုထမ်းအဆင့်ဆင့်တို့ မိမိတပ်မတော်၏ ကြိုးပမ်းမှု၊ ပင်ပန်းမှု၊ တိုက်ခိုက် မှု၊ အဆင်းရဲခံမှု စသည်တို့ကို သိရှိရန် အထူးဖတ်သင့်သော စာအုပ်ဟု သဘောရပါသည်။

သိပ္ပံမှူးတင်

*

စာအုပ်နှင့်မိတ်ဆက်ခြင်း

ကျွန်တော်သည် စာပေဆောင်းပါးများရေးသားရန်စိတ်ရှိခဲ့သော်လည်း စာပေလေ့ လာဖတ်ရှုချိန်နည်းပါးသဖြင့် စာရေးရန်မရဲမဝံ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲတွင်ခံစား ရမှုရှိလာသောအခါ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ခံစားမှု ဖြင့်ရေးသောဆောင်းပါး ဖြစ်၍ အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးသည် 'ကိုယ့် အမျိုးချစ်သူမို့' ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထုတ် သပြေ မဂ္ဂဇင်းအမှတ် ၁၀၅ တွင်ပါခဲ့သည်။ 'ကိုယ့်အမျိုးချစ်သူမို့' သည် အားကစားဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ၁၂ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင် အာရှအားကစားပွဲ စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် ကျင်းပစဉ်က အမျိုးချစ်သောမြန်မာများ၊ မြန်မာတို့ ပါဝင်သောအားကစားပွဲများကို လာရောက်အားပေးကြပုံများမှာ ကြက်သီးမွေးညင်းထ လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပုံကို ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ခံစားချက်ဖြင့်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပထမဆုံးရေးသားသောဆောင်းပါးအောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော် အတွေ့အကြုံ များပြီး ကျွမ်းကျင်သောစစ်အတွေ့အကြုံဆောင်းပါးများရေးသားရန် စိတ်ဝင်စားလာပါ သည်။ ထိုအချိန်တွင် သားတစ်ယောက်စစ်တက္ကသိုလ်မှဆင်းပြီး မျိုးဆက်သစ်အနေဖြင့် ကျွန်တော့်ကိုယ်စား တပ်မတော်တွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေ ပြီဖြစ်၍ သားစစ်သည်အား လက်ဆင့်ကမ်းတာဝန်ပေးအပ်သည့်အနေဖြင့် 'စစ်သည် နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရား'ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါဆောင်းပါးကို စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်းသို့ပို့ခဲ့ရာ အယ်ဒီတာချုပ်အစ်ကို ကြီး ဒဂုံမြတ်လေးနွယ် (ဗိုလ်မှူးအေး ငွေ)(ကွယ်လွန်) က ဆောင်းပါးကရှည်လွန်းသည်၊ အကြောင်းအရာတွေထပ် နေသည်၊ ကလောင်သစ်အတွက် ကော်လံနေရာမပေးနိုင်၊ ဆောင်းပါးကို အကျဉ်းချုံး

ပြီး ပြန်ရေးပါ စသည်ဖြင့် လမ်းညွှန်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ဆောင်းပါးကို သုံး
လေးကြိမ်ပြင်ပြီး ပေးပို့ခဲ့ရပါသည်။ ပို့ခဲ့သောဆောင်းပါးကို ဖြတ်တောက် ပြင်ဆင်
ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလထုတ် စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းအမှတ်စဉ် ၆၁ တွင်
ထည့်သွင်းပေးပါသည်။

အစ်ကိုကြီး (ဗိုလ်မှူးအေးငွေ) ၏ ပြောကြားချက်များ မှန်ကန်ပါသည်။
'စစ်သည် နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရား' ဆောင်းပါးမှာ စစ်ဆောင်းပါးတွင် ပထမဆုံး
ရေးသားသော ဆောင်း ပါးဖြစ်ပါသည်။ စာပေအတွေ့အကြုံမရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်လုပ်ခဲ့ရ
သောအတွေ့အကြုံများ၊ ခံစား ချက်များ၊ စိတ်ထဲတွင်စွဲလမ်းချက်များ၊ နှလုံးသွင်း
ထားသော ခံယူချက်များကို ရေးသားထား ခြင်းဖြစ်၍ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ထပ်
ကာတလဲလဲတင်ပြနေသောအပ်ကြောင်းထပ်မူ များရှိကောင်းရှိပေလိမ့်မည်။
အကြောင်းအရာတစ်ခုကို 'စစ်သည်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရား' ဆောင်းပါးတစ်ခုတည်း
တွင်သာ ထပ်ကာတလဲလဲရေးမိခြင်းမဟုတ်ဘဲ အခြားဆောင်းပါး များတွင်လည်း
ရေးသားထားမိသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၆ နှစ်သားကပင် တပ်မတော်သို့ဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။
ကျောင်း ပညာကို တစ်ပိုင်းတစ်စသာ သင်ကြားခဲ့ရပါသည်။ တပ်မတော်တွင်တာဝန်
ထမ်းဆောင်ရ သောကာလ သုံးပုံတွင် နှစ်ပုံခန့်မှာ စစ်ဆင်ရေးတာဝန်ကိုသာ ထမ်း
ဆောင်ခဲ့ရသဖြင့် စာပေလေ့လာဖတ်ရှုမှုနှင့် စာပေဗဟုသုတနည်းပါးပါသည်။
သို့သော် စစ်ဆင်ရေးတွင် တွေ့ကြုံရသော အတွေ့အကြုံများကို ခေါင်းထဲတွင်
မှတ်သားလေ့လာထားခဲ့ပါသည်။ အတွေ့ အကြုံများကို ချီတက်ရင်းလည်း စဉ်းစား
နေမိသည်။ နားနေချိန်တွင်လည်း စိတ်ထဲတွင် စာစီကုံးနေမိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စစ်
အတွေ့အကြုံဆောင်းပါးများကို ရေးသားနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ဤစာအုပ်တွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သမျှ စစ်ဆောင်းပါးများထဲမှ ကောင်းရာ
နီးနီး ဆောင်းပါးများကို ရွေးထုတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးတစ်ခုချင်းတွင်
ဦးတည်ချက် တစ်ခုချင်းဖြင့် ရေးသားထားပါသည်။ ဦးတည်ချက်ကို ပေါ်လွင်အောင်

နှင့်အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို ဦးစားပေးရေးသားထားခြင်းဖြစ်
ပါသည်။ တင်ပြချက် (Presentation) တွင် ကိုယ်တိုင်ခံစားရသည့်အတိုင်း အဖွဲ့အနွဲ့
မပါဘဲ စစ်သားစကားဖြင့်ရှင်းရှင်း တည့်တည့်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်၍ ဖတ်ရသူများ
ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျခံစားရသကဲ့သို့ ခံစား ကြရမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

အချို့ဆောင်းပါးများတွင် ကျွန်တော်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော အမှတ်
၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်း၏ ကောင်းမွန်သော ဆောင်ရွက်ချက်များကို နမူနာပြုရေးသား
ခဲ့ရာ ပုဂ္ဂလိကဆန်သည်၊ အခြားတပ်များကို ချိုးနှိမ်ရာရောက်သည်၊ ယေဘုယျရေး
သင့်သည်၊ ကိုယ် ရည်သွေးသည် စသည်ဖြင့်ဝေဖန်စရာရှိပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော့်
ရည်ရွယ်ချက်က ဤသို့ မဟုတ်ပါ။ ကောင်းသည့်တပ်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို
နမူနာယူပြီး မကောင်းသည့် လုပ်ရပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ကြရန် စေတနာဖြင့်
ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ဆောင်းပါးအပုဒ် ၂၀ ပါရှိပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁) 'အရိပ်ကိုမြင်၍ အတိတ်ကို သတိရခြင်း'

ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက စစ်ဖြစ်နေသောတိုင်းပြည်တွင် ဆင်းရဲချို့တဲ့
ကြပုံ၊ ခရီး သွားလာရေးခက်ခဲပုံ၊ စစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံများ၊ ခွင့်ရ၍ အမေ့ထံပြန်လာသော
စစ်သားကလေး တစ်ယောက် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးဖြင့် ခရီးသွားခဲ့ရပုံ၊ အမေ့ထံ
ရောက်ပြီး အိမ်ဝင်ရန် အချိန်မရ၊ လမ်းပေါ်တွင် အမေနှင့်ခေတ္တသာရပ်၍ စကားပြော
ပြီးစစ်မြေသို့ပြန်ခဲ့ရပုံ၊ ရိုက်ကူးထားသော (Ballad of a Soldier) ဇာတ်ကားကိုကြည့်
ရပြီး ၁၉၄၃ ခုနှစ်က ခွင့် ဆယ်ရက်ရ၍ မင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းမှ အမေ့ထံ
ပြန်ခဲ့သော ကျွန်တော့်ဖြစ်ရပ် နှင့် တူလွန်းလှ၍ နှိုင်းယှဉ်ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်
ပါသည်။ ဆောင်းပါးတွင်အမေ့ကိုချစ် သောသားများ၊ သူတို့ကိုမွေးပေးသောအမေ
များ၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ဖော်ညွှန်းပါသည်။ တပ်မတော်သားများနှင့် သူတို့ကိုမွေး
ပေးသောအမေများကိုဂုဏ်ပြုသော သုတဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်
အနေဖြင့်လည်း ရသခံစားနိုင်ပါသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် မြဝတီ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပထမ

ဆုံးရေးသောဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ (မြဝတီမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ အတွဲ ၃၈၊ ဩဂုတ်လ ၁၀၊ စက်တင်ဘာ ၁၁)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၂)၊ တာဝန်လက်ဆင့်ကမ်း

'စစ်သည်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရား'

စစ်ဆောင်းပါးများတွင် ပထမဆုံးရေးသားသောဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်း ပါးရေးသားရန် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အကြောင်းမှာ 'တပ်မတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြခန်း (အင်ဗိုင်းခန်းမ) တွင် လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီးရေးသားသော နန္ဒိသေနပျို့ကိုဖတ်မိခဲ့ပါ သည်။ နန္ဒိသေနပျို့သည် ယခုခေတ်တပ်မတော်သားတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ အတွေ့အကြုံအရ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ပတ်ဝန်းကျင်အချိန်ကနှင့် နောက်ပိုင်းအချိန်များ တွင် ခမရ ၁၀၇ တပ်ရင်းတွင် တပ်ရင်းမှူး အဖြစ် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်စဉ်က အတွေ့အကြုံများဖြစ်ပါ သည်။ ပြည်တွင်း အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူများကို ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်ရာတွင် ရပ်ရွာ ကျေးရွာပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအောင်မြင်မည်။ ပြည်သူတို့အား စစ်သည်တော် ကျင့်ဝတ်၊ စစ်သည် တော်တို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်အညီ ဆက်ဆံကျင့်သုံးစည်းရုံးဆောင် ရွက်သွားကြ ရန်နှင့် တပ်မတော်သည် ပြည်သူတို့အပေါ် မတရားမလုပ်၊ အနိုင်မကျင့်၊ ပြည်သူ တို့၏ စားနပ်ရိက္ခာပစ္စည်းများကို အလကားအနိုင်ကျင့်၍ မယူ၊ တန်ရာတန်ဖိုးပေး၍ ယူကြရန် ပညာပေးသောဆောင်းပါးဖြစ်ပါသည်။ ဤဆောင်းပါးကို ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ၊ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း အမှတ်စဉ် ၆၁ တွင် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၃)၊ 'စစ်သည်နှင့်စည်းကမ်း'

စည်းကမ်းရှိသည့်နိုင်ငံသည် တိုးတက်အောင်မြင်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် စည်း ကမ်းရှိရန် တာဝန်ရှိသူများက ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ပေးပြီး ပြည်သူတို့က အသိဖြင့်လိုက်နာ ကြမှသာ တိုးတက်ကြီးပွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တပ်မတော်တွင်

စည်းကမ်းသည် အလွန်အရေး ကြီးကြောင်း၊ ဗမာ့တပ်မတော်၊ ဂျပန်ခေတ်
ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းတွင် ဂျပန်ဆရာများက စည်းကမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ သင်ကြားခဲ့
ပုံများကို ရေးသားထားပါသည်။ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းကို မလိုက်နာ၍
စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုတွင်အောင်မြင်မှုမရရှိခဲ့ခြင်း၊ အရာရှိတစ်ဦး ကျဆုံးခဲ့ခြင်း၊
စစ်သည်များဒဏ်ရာရရှိခဲ့ခြင်းအကြောင်းကို သာဓကပြုရေးသားထားပါ သည်။
စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မေလ၊ အမှတ်စဉ် ၆၈ တွင်ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၄)၊ 'စား/ချက်'

လူ့ဘဝတွင်စားဖို့က အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ပါသည်။ လူတွေစားဖို့အတွက်
ရုန်းကန်လှုပ် ရှားနေကြရသည်။ အသက်ရှင်ဖို့အတွက် စားကြရသည်။ အလုပ်လုပ်ဖို့
အတွက် စားကြရ သည်။ စစ်သားဘဝတွင် စစ်တိုက်နိုင်ဖို့အတွက် စားကြရသည်။
လူ့လောကကြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသားများထဲတွင် စစ်သားများသည် သနားစရာ
အကောင်းဆုံးသတ္တဝါများဖြစ်ကြပါသည်။ မြန်မာပြည်ရှိစစ်သားများသည်
တိုတောင်းလှသောလူ့ဘဝတွင် စားချင်တာမစားရ၊ ဗိုက်ဝ အောင်မစားကြရရှာ၊ စား
ရပြန်တော့လည်း အရသာရှိရှိမစားရ၊ ပူပူနွေးနွေးထမင်းကို မစားကြရရှာ၊ အဲဒီ
စစ်သားဘဝကို စား၊ ချက်တွင်ရေးသားထားပါသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ စစ်ပြန်
မဂ္ဂဇင်းအမှတ်စဉ် ၆၆ တွင်ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၅)၊ 'သံယောဇဉ်'

ကျွန်တော်သည် မွန်ပြည်နယ်၊ သထုံခရိုင်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း
စစ်ဆင်ရေး အများဆုံးလုပ်ခဲ့ရပါသည်။ အမှတ် ၄ ခြေလျင်တပ်ရင်းမှူးတာဝန် ထမ်း
ဆောင်စဉ်က သထုံခရိုင်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်အပြင်
အရှေ့တောင်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် ရှေ့တန်းဌာနချုပ်မှူး (ဗျူဟာမှူး) တာဝန်ကိုလည်း
ထမ်းဆောင်ခဲ့ရရာ ယင်း နယ်မြေကို သံယောဇဉ်ရှိနေခဲ့ပါသည်။ ယင်းတာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်နေစဉ်က ဆဲမနာဆို မနာရဲဘော်ရဲဘက်များက "မင်း၊ မုခ်နှစ်မုခ်ကြား မ
နေသင့်ဘူးကွ၊ မုခ်နှစ်မုခ်ကြားမှာ ဘုရားပဲရှိမှာပေါ့၊ မင်းကမနေသင့်တဲ့နေရာ နေနေ

တော့ ခိုက်တာပေါ့" ဟု ပြောကြပါ သည်။ မုခ်နှစ်မုခ်ဆိုသည်မှာ မုပ္ပလင်နှင့်မုတ္တမ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က မုပ္ပလင်နှင့် မုတ္တမကြားနယ်မြေသည် သောင်းကျန်းဒဏ် အခံရဆုံး၊ မငြိမ်းချမ်းဆုံး၊ အဆိုးရွားဆုံးနယ်မြေ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဘုရားနေရာနေခဲ့၍ ဒဏ်သင့်သည်လားမသိပါ။ ရှေ့တန်းအရှေ့တောင်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် ရတခဌာနချုပ် မှူးတာဝန်ကို ယာယီထမ်းဆောင်ခဲ့သော်လည်း ဗျူဟာမှူး နေရာ ပေါ်ပေါက်လာ သောအခါ ဗျူဟာမှူးဖြစ်မလာဘဲ၊ တပ်ရင်းမှူးသာပြန်လည်ဖြစ်ခဲ့ရ ပါသည်။ သို့သော် ယင်းနယ်မြေသည် ကျွန်တော့်ကိုခိုက်သောနယ်မြေဟု မယူဆပါ။ စစ် ဘက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရခြင်းဘဝတွင် သံယောဇဉ်အရှိဆုံးနယ်မြေဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ ဖြစ်၍ လည်း အငြိမ်းစားယူပြီး အရပ်သားဘဝတွင် သံယောဇဉ်ရှိနေသော ယင်း နယ်မြေသို့ ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။ ခံစားရသောခံစားချက်များကို ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ အမှတ် ၉၃ တွင် ရေးသားခဲ့ ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၆)၊ 'အပြန်၊ အပြန်၊ အပြန်လားကွယ့်'

တပ်များ၊ စစ်ဆင်ရေးမှ အနားပေးအစီအစဉ်မရှိစဉ်က တေးသံရှင် ခင် သစ်လွင် ၏ 'အပြန်၊ အပြန်၊ အပြန်လားကွယ့်' သီချင်း ရေဒီယိုမှလာလျှင် တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင် ခမရ ၁၀၇ သည် နောက်တန်းသို့ပြန်ရလေ့ရှိပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တပ်ရင်းများစစ် ဆင်ရေးမှ လေးလတွင် တစ်လ အနားပေးအစီအစဉ်ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော်အနားပေးအစီ အစဉ်ကို ပုံသေကားကျ တွက်ထား၍ မရပါ။ သတ်မှတ်ထား သောရက်တွင် နားချင်မှနားရပါ မည်။ စစ်ဆင်ရေးအရေးကြီးလျှင် ဆက်၍ ဆက်၍ လုပ်နေရပါမည်။ ခမရ ၁၀၇ အပါအဝင် တပ်မတော်သားများသည် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် စစ်ဆင်ရေးတာဝန် များကို မနားမနေထမ်းဆောင်နေ ရပြီး မနားမနေစစ်ဆင်ရေးကို သွားနေရ၍ သားသမီး များက အဖေကိုမသိ၊ မမှတ်မိ၊ အိမ်ပြန်လာလျှင် သူစိမ်းတစ်ဦးပမာ အမေ့အိပ်ရာထဲ အဝင်မခံသည့်ဖြစ်ရပ်များ ရှိခဲ့ ပါသည်။

အမှတ် ၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်းသည် တပ်မဟာ ၈ မှ တပ်မဟာ ၁၁ သို့ လည်း ကောင်း၊ တပ်မဟာ ၁၁ မှ တပ်မဟာ ၂ သို့လည်းကောင်း ဆက်၍ ဆက်၍ စစ်ဆင်ရေး လုပ်ခဲ့ရကြောင်း၊ တပ်ရင်းဌာနချုပ်အိမ်ထောင်သည်လိုင်းရှေ့ဖြတ်သွား ရသော်လည်း ဝင်ခွင့် မရရှိကြောင်းရေးသားထားသည့် 'အပြန်၊ အပြန်၊ အပြန်လား ကွယို' ဆောင်းပါးကို ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ အမှတ်စဉ် ၂၄ တွင် ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၇)၊ (အတိတ်နှင့်ပစ္စုပ္ပန်)

'ခူးမစားရတော့သော မာလကာသီးလေးအကြောင်း'

ကျွန်တော်ချစ်သော တပ်မတော်တွင် နောက်ဆုံးစစ်ဆင်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင် ခဲ့သော အရှေ့မြောက်ပိုင်းနယ်မြေသို့ အရပ်သားဘဝဖြင့် ခရီးသွားခဲ့ သော ဆောင်းပါးဖြစ် ပါသည်။ လားရှိုးမှ သိန္နီ၊ ကွတ်ခိုင်၊ နမ်းဖတ်ကာ၊ မိုင်းယူ ၁၀၅ မိုင်၊ မူဆယ်၊ နမ်းခမ်းအထိ ခရီးထွက်စဉ် အတိတ်ကိုပြန်လည်သတိရပုံများကို ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အတိတ်က ကွတ်ခိုင်ရှိနည်းဗျူဟာ ၇၇၁ ကို တပ်မတော်အရာရှိကြီးတစ် ဦး လာ ရောက်စစ်ဆေးရင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက "တပ်မတော်မှာ အမိန့်နဲ့ညွှန်ကြားချက် အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရတယ်။ စိတ်မချရတာ က ဗိုလ်မှူးခင်မောင် သောင်းပဲ။ ခင်ဗျားက အမိန့်မရဘဲ ကျော်ကျော်လုပ်တတ်တယ်။ တခြားနေရာတွေ မှာ အရေးမကြီးဘူး။ အခုစစ်ဆင်ရေး လုပ်နေတဲ့နယ်မြေ၊ နယ်ချင်းစပ်နေတဲ့ တစ်ဖက်နိုင်ငံကို သတိထားရမယ်၊ ထိပါးလို့မရဘူး၊ ကိုယ့်သဘောအတိုင်း ထင်ရာမ လုပ်ပါနဲ့။ ကိုယ့်အထက်မှာ တပ်မမှူးရှိတယ်။ တပ်မမှူး စကားကို နားထောင်၊ အထက်ကအမိန့်အတိုင်းလုပ်ပါ" ဟု အတန်တန်မှာကြားခဲ့သည့် အပြင် ကျွန်တော့် ကို စိတ်မချသေးပါ။ ကွတ်ခိုင်လေယာဉ်ကွင်းတွင် အော်တာလေယာဉ်ပေါ် ရောက်ပြီး မှ "ဗိုလ်မှူးခင်မောင်သောင်းအမိန့်မရဘဲ ဘာမှမလုပ်ပါနဲ့၊ စိတ်ချပါရစေ"ဟု ထပ်၍ ပြောခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို စိတ်မချသည်မှာ မဆန်းပါ၊ ကျွန်တော်သည် ရန်သူ ရှိ

လျှင်ရှိသည့် နေရာသို့ နယ်ကျော်တိုက်ခဲ့မိ၍ ပြဿနာများ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။ မဲခေါင် စစ်ဆင်ရေးအတွင်း ရန်သူတရုတ်ဖြူစခန်းရှိသည်ဟု သတင်းရရှိသဖြင့် ယိုးဒယား (ထိုင်း) နိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ၊ ယိုးဒယား (ထိုင်း) ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းဖြစ် နေ၍ ကျွန် တော်အစစ်ဆေးခံခဲ့ရပါသည်။ နှစ်နိုင်ငံဖြေရှင်းရသောသမ္မတကရှိခဲ့ ပါသည်။ (ဆောင်းပါး အမှတ် ၁၉၊ လွယ်တော်ခန်း၊ လွယ်ခန်းရှိုးစခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲ) လူကြီးက အတန်တန်မှာကြား သည်ကို ကျွန်တော် လိုက်နာခဲ့ပါသည်။ ပန်ဆိုင်း (ကျူကုတ်) ကို ဗကပများဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက် နေချိန် ကျွန်တော့်တပ်များအသင့်ရှိ သော်လည်း အမိန့်မရ၍ မဝင်မိခဲ့သဖြင့် ပန်ဆိုင်း (ကျူကုတ်) ဗကပလက်သို့ ကျ ရောက်ခဲ့ရသည်ကို သတိရပြီး ယူကျုံးမရဖြစ်ခဲ့ရသည်ကို ဤဆောင်းပါးတွင် ရေးသားထားပါသည်။ (စစ်ပြန်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ အမှတ်စဉ် ၁၀၅)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၈)၊ 'ခြေဖဝါးတော်နုနု'

တပ်မတော်သားများသည် နိုင်ငံတာဝန်ကို ဦးဆွေးဆံမြည့်ထမ်းဆောင် နေပါ ကြောင်း၊ မိုးတွင်းကာလ မနားမနေစစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်ကြရသဖြင့် တပ်မတော် သားများ၏ ခြေဖဝါးများ ဆွေးမြည့်ပြီးသွေးစိမ်းရှင်ရှင်ထွက်ရပါကြောင်းကို ပုဂံပြည် နရသီဟပတေ့မင်း လက်ထက် အုတ်လှငယ်သည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အမှုတော်ကို ဦးဆွေးဆံမြည့်ထမ်းဆောင်ပုံ နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ ရေးသားထားပါသည်။ (သပြေတေး မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ အမှတ် စဉ် ၁၆၀)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၉)၊ 'သစ္စာငါးချက်'

ကျွန်တော်တို့သည် စစ်ပညာကို ဂျပန်တပ်မတော်ထံမှ ဦးစွာသင်ကြားခဲ့ ရပါသည်။ မင်္ဂလာဒုံဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းတွင် ဂျပန်ဆရာများသင်ကြားပေးသော သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ငါးချက်ကို ရင်ဝယ်နှလုံးသွင်းပြီး နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညနေတစ်ကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ဂျပန်တပ်မတော်သစ္စာငါးချက်ကို မြန်မာပြန်၍ ဗမာ့ တပ်မတော်သားများ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့ ကြပါသည်။ ယနေ့မြန်မာ့တပ်မတော်တွင် သစ္စာ အဓိဋ္ဌာန်လေးချက်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြုလျက် ရှိနေပါပြီ။ တပ်မတော်သားတို့သည် သစ္စာ

အဓိဋ္ဌာန်လေးချက်ကို ပါးစပ်မှရွတ်ဆိုနေရုံနှင့် မပြီးဘဲ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်လေးချက်၏ နက်နဲကျယ်ဝန်းသောအဓိပ္ပာယ်ကို ယုံကြည်စွာနှလုံး သွင်းလိုက်နာကြရန် ရေးသားထားပါသည်။ (စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ အမှတ်စဉ် ၁၁၅)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၀)၊ 'ရည်မှန်းချက်ဆိုတာ'

စစ်သုံးဝေါဟာရအရ ရည်မှန်းချက်ဆိုသည်မှာ သွားရောက်ရန်သတ်မှတ်ပေးထား သည့်နေရာကို ဆိုလိုပါသည်။ စစ်ဆင်ရေးများတွင် သွားရမည့်နေရာသို့ သတ်မှတ်ထား သည့်နေ့ရက်၊ သတ်မှတ်ထားသောအချိန် ရောက်ရှိရပါမည်။ ချီတက်ရာလမ်းကြောင်းတွင် ပထဝီအနေအထားအရ တောတောင်မြစ်ချောင်းတို့ကြောင့် သွားလာရန်ခက်ခဲ၍ ရည်မှန်း ချက်သို့ မရောက်ပါဟု အကြောင်းပြ၍ မရပါ။ ရာသီဥတုဆိုးရွားသည်ဟု အကြောင်းပြ ၍ မရပါ။ လမ်းတွင် ရန်သူအတိုက်ခံရ၍ ရည်မှန်းချက်သို့အချိန်မီ မရောက်ပါဟု အကြောင်း ပြ၍ မရပါ။

၁၉၆၁ ခုနှစ်က အရှေ့တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်အတွင်း 'သီဟ' နည်းဗျူဟာ ကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့၏ ဗျူဟာမှူးအဖြစ် ခြေလျင်တပ်ရင်း သုံးရင်းကို ကွပ်ကဲကာ မိုင် ၇၀ ခန့် ဝေးသောရည်မှန်းချက်သို့ သတ်မှတ်ထားသောနေ့အချိန်အတွင်း နှစ်ရက်နှင့်တစ်ည အချိန် ဖြင့်ရောက်အောင် ချီတက်သွားနိုင်ခဲ့ကြပုံကို ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ၊ အမှတ်စဉ် ၄၈)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၁)၊ 'အစဉ်အလာကောင်းသော သံလမ်းမကြီး'

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒီမိုကရေစီတောင်းဆိုမှုများမှ အကြမ်းဖက် ဆူပူသောင်းကျန်းသောအရေးအခင်းဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ အရေးအခင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရတွင် အကျပ်အတည်းများတွေ့ရှိနေမည်ဟူသော သုံးသပ်ချက်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူကာ ဗမာ့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နယ်စပ်တွင်ရှိသောမိုင်းယန်းရှိ မိမိ တပ်စခန်းကို အလုံးအရင်းဖြင့်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။

မိုင်းယန်းတွင် တပ်စွဲထားသောတပ်ရင်းမှာ အမှတ် ၁၁ ခြေလျင်တပ်ရင်း ဖြစ်ပါသည်။ သမားရိုးကျစစ်ဆင်ရေးဖြင့် စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ဗကပတို့သည် မိမိခလရ ၁၁ ကို နိုင်အောင် မတိုက်နိုင်ခဲ့ပါ။ အမှတ် ၁၁ ခြေလျင်တပ်ရင်းတွင် ကျွန်တော်သည် တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ခလရ ၁၁ သည် ဘက်စုံစွမ်းရည်ပြည့်စုံသောတပ်ရင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တပ်ရင်းမှူးတာဝန်ထမ်းခဲ့သော အချိန်တွင် ခလရ ၁၁ သည် ရန်သူ၏ ပြောက်ကျားစစ်ဆင်ရေး (Guerilla Warfare) ၊ မိုင်းစစ်ဆင်ရေး (Mine Warfare) များကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါသည်။ ခလရ ၁၁ အရှုံးမပေးခဲ့ ပါ။ ယခုမိုင်းယန်းတွင် သမားရိုးကျ စစ်ဆင်ရေး (Conventional War) ကိုဆင်နွှဲခဲ့ရပါသည်။ ခလရ ၁၁ အနိုင်တိုက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ခလရ ၁၁ ကို သံလမ်းကြီးဟုအမည်ပေးခြင်းမှာ အင်္ဂလိပ်ဂဏန်း နံပါတ် ၁၁ သည် မီးရထားလမ်းနှင့်တူသည်။ မီးရထားသံလမ်းမကြီးသည် သန်မာသည်။ ခိုင်ခံ့သည်။ ခလရ ၁၁ သည်လည်း မီးရထားသံလမ်းကြီးကဲ့သို့ သန်မာခိုင်ခံ့သော စိတ်ဓာတ်အရည် အသွေးတို့ဖြင့် ပြည်သူ့ကိုပုခုံးတွင်ထမ်း၍ အလုပ်အကျွေးပြုသွားမည်ဟူသော အတိတ် နိမိတ်ကောက်ကာ သံလမ်းကြီးဟု အမည်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ အမှတ်စဉ် ၁၂၁)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၂) (၁၃)၊ 'အမေ့မြေမှသားကောင်းများ'

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဒီမိုကရေစီတောင်းဆိုမှုများမှစ၍ အကြမ်း ဖက်ဆူပူသောင်းကျန်းသော အရေးအခင်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်ပစ္စည်းများကို လုယက် ဖျက်ဆီးရုံသာမက တပ်မတော်သားများကိုပင် ဇော်ကားမော်ကားပြုလုပ်လာကြသည်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၈၈ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက် တပ်မတော် မှနိုင်ငံတာဝန်ကိုယူပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင်လည်း တပ်မတော်အားဇော်ကားပုတ်ခတ်ပြော ဆိုမှုများကို ကြားနေရပါသည်။ သူ

တို့သည် တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်လွတ်လပ်ရေးကို တိုက်ယူခဲ့သည်ကို မေ့သွားကြပြီလား။ တပ်မတော်သည် နိုင်ငံတော်လွတ်လပ်ရေးကြီး မဆုံး ရှုံးအောင်တိုက်ခဲ့ရသည်ကို မေ့သွားကြပြီလား။ လွတ်လပ်ရေးမဆုံးရှုံးရအောင် ကာကွယ် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော တိုက်ပွဲတွေအများကြီးပါ။ အဲဒီ တိုက်ပွဲများထဲမှ ပြည်သူ့သားကောင်းတပ် မတော်သားများ အသက်ပေါင်းများစွာ စတေးခံရသော တိုက်ပွဲတစ်ခုကိုပဲနမူနာပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီ တိုက်ပွဲကတော့ 'ဖောင်တော်သီရိရမ်းစုတိုက်ပွဲ' ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီ တိုက်ပွဲ မှာ အမေ့သားကောင်းစစ်သည်တစ်ရာကျော် အသက်ပေးခဲ့ကြရပါသည်။ အသက်ပေးသွား သူများက ဘယ်သူတွေလဲ၊ အမေ့သားတွေပါ၊ အမေ့ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ အမိမြန်မာပြည် ပေါ့၊ အမိမြန်မာပြည်ဆိုတာ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတွေပဲ ဖြစ်ပါသည်။ အမေ့သား တပ် မတော်သည် လွတ်လပ်ရေးမဆုံးရှုံးရန် အသက်ပေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေကြောင်း သိစေချင်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်လွတ်လပ်ရေးမဆုံးရှုံးစေရန် အသက်ပေး ကာကွယ်သွားကြသည့် အမေ့ သားများအတွက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ရန်ကုန်-မန္တလေးကားလမ်း၊ ဖောင်တော်သီရိရမ်း ခွဲအလွန် မိုင်တိုင် ၈၀ တွင် ကျောက်တိုင်နှင့်စေတီကလေးရှိပါသည်။ ၎င်းကျောက်တိုင် နှင့်စေတီလေးမှာ အမှတ် ၃ ဗမာ့သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်းမှ ကျဆုံးသူများအတွက်သာဖြစ်ပါ သည်။ ဖောင်တော်သီရိရမ်းစုတိုက်ပွဲတွင် အခြားတပ်များမှကျဆုံးကြသော စစ်သည်များမပါ ရှိပါ။ ဤနေရာတွင်သာမက အခြားနေရာတိုက်ပွဲများတွင် ကျဆုံးကြသောစစ်သည်ရဲဘော် များအတွက် အထိမ်းအမှတ်တစ်ခုခု ရှိသင့်ကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။ (စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၉ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အမှတ်စဉ် ၁၂၃)

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၄)၊ 'နေပူရှိန်ပြင်း တော်သလင်း'

တော်သလင်းလတွင် မိုးမကုန်သေးပါ။ တော်သလင်းလတွင်နေမင်းကြီးသည် အိက္ခေတာသို့ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ခေါင်းပေါ်သို့ တည့်တည့်ရောက်နေပါပြီ။ မိုးမရွာသောအချိန် ကောင်းကင်တွင်အနည်းငယ်သာ ကျန်ရှိနေသော တိမ်

သားတိမ်တိုက် များကြားမှထွက်လာသော နေရောင်သည်လည်းကောင်း၊ တိမ်လွှာ ကင်းစင်သော ကောင်း ကင်မှ နေရောင်ခြည်သည်လည်းကောင်း အလွန်ပူပြင်းလှ ပါသည်။ တော်သလင်းနေ ပုစွန် သေဟု ဆိုရိုးစကားရှိပါသည်။ တော်သလင်းလတွင် မိုးတွင်းတစ်တွင်းလုံးမိုးရွာထား၍ မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် ရေများရှိနေသည်။ ဗွက်ထူသည်၊ စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်ရသောတပ်များ အောက်ပိုင်းက ရေစို၊ ဗွက်ရုန်း၊ အပေါ်ပိုင်းက ပူပြင်းလှသောနေရောင်ခြည်ဒဏ်ကိုခံရနှင့် အလွန်ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ စစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ်ရပုံကို ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးကို ၃-၁၀-၉၀ နေ့က ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်းသို့ပို့ခဲ့ပါသည်။ ဆောင်းပါး ပို့ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေမှုရပ်ဆိုင်းသွားသဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ပြီး၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင်မှ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းတွင်ထည့်သွင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၅)၊ 'စစ်ပြန်ကြီးတစ်ဦး၏ စွန့်စားခန်း'

၁၉၇၄ ခုနှစ်ခန့်က ရှမ်းပြည်နယ်အင်းလေးကန်ကိုဖြတ်၍ မိုးဗြ ရေကာတာသို့ လည်းကောင်း၊ မိုးဗြရေကာတာကို ဖြတ်ကျော်၍ ကယားပြည်နယ် အတွင်း ဘီလူးချောင်း ကလေးအတိုင်း လွှဲကော်မြို့အထိ စက်တပ်လေ့ဖြင့် လည်းကောင်း ခရီးသွားခဲ့ပုံကို ရေး သားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းခရီးစဉ်သည် စွန့်စွန့်စားစားသွားရသောခရီးစဉ်ဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်တော်သည် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူထားသူဖြစ်ရာ ကျွန်တော်နှင့်အတူ ကျွန်တော့်မိသားစုပါ ပါရှိနေရာ အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းသူ (အက်စ်အက်စ်အေ) ဂိတ် နှစ်ဂိတ်ကို ဖြတ်ကျော်ရ သည်မှာ သည်းလှိုက်ရင်ဖိုဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ အင်းလေးကန်မှ မိုးဗြရေကာတာ အထိ ရေလမ်းခရီးမှာ သာယာကြည်နူးပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ ပြည်တွင်း ခရီးသွားများ သွားလေ့သွားထမရှိသော၊ ခက်ခက်ခဲခဲသွားရသောခရီးစဉ်တစ်ခု ဖြစ် ပါသည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအတွက် စိတ်ဝင်စားဖွယ် (Gourist Attraction) တစ်ခုဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်ခန့်က ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ နို

ဝင် ဘာလ၊ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းတွင်မှ ထည့်သွင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၆)၊ 'ဂေါ်ရ်ခါးတို့၏ ဒဿဟရပွဲတော်ကြီး'

ကျွန်တော်သည် ဂေါ်ရ်ခါး စစ်သည်များဖြင့် သီးခြားဖွဲ့စည်းထားသော အမှတ် ၄ ခြေလျင်တပ်ရင်းတွင် တပ်ရင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ဂေါ်ရ်ခါး လူမျိုးများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရှိသလို၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များလည်း ရှိကြပါသည်။ ကျွန်တော့်အား အမှတ် ၄ ခြေလျင်တပ်ရင်း၊ တပ်ရင်းမှူးတာဝန်ပေးစဉ်က ရတခတိုင်း မှူးက ဂေါ်ရ်ခါးစစ်သည်များ၊ ဂေါ်ရ်ခါးလူမျိုးများ စည်းရုံးရပါမည်ဟု သီးခြားတာဝန်တစ်ခု ပေးခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဂေါ်ရ်ခါးစစ်သည်များ၏ ဓလေ့ထုံးစံအကျဉ်းပသော ဒဿဟရပွဲတော်ကို တပ်ရင်းတွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းပြင် ဂေါ်ရ်ခါးလူမျိုး တို့၏ ဓလေ့ထုံးထမ်းစဉ်လာအရ နေထိုင်စားသောက်ပုံအတိုင်း မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိသားစု သဖွယ် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဂေါ်ရ်ခါးစစ်သည်များနှင့် အိမ်ထောင်သည်များ၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုလေးစားမှုကို ရရှိခဲ့ပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်သံယောဇဉ် တွယ် တာမိကြပါသည်။ ဤဆောင်းပါးတွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပသော ဂေါ်ရ်ခါးတို့၏ ဒဿဟရပွဲတော် အကြောင်း ရေးသားရင်း ကမ္ဘာတွင်အကောင်းဆုံး၊ စည်းကမ်းအရှိဆုံးစစ်သားကြီးများဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသော ဂေါ်ရ်ခါးစစ်သည်တော်ကြီးများအား ဂုဏ်ပြုရေးသားထားပါ သည်။ စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ်(၁၇)၊ 'မန်ယုံမော်တိုက်ပွဲ'

အမှတ် ၇၇၊ ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်၊ နည်းဗျူဟာ ၇၇၁ နည်းဗျူဟာမှူး တာဝန် ထမ်းဆောင်စဉ်က မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ဒေသ၊ မန်ယုံမော်တွင် တိုက်ပွဲကြီးတစ်ပွဲဖြစ် ပွားခဲ့ပါသည်။ ရန်သူမှာ အင်အားကြီးမားသော ဗကပ ၃၀၃ တပ်ရင်းကြီးဖြစ်ပါသည်။ တစ်မိုးညှဲတွင်ရှိသော နဗဟ ၇၇၁ သည် ရန်သူသတင်းရရှိသဖြင့် စီမံချက်ရေးဆွဲကာ ခမရ ၁၀၄ နှင့် ခမရ ၁၀၆ တပ်ရင်းနှစ်ရင်းကို စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ နဗဟ ၇၇၁ ၏ စီမံ ချက်မှာ ရန်သူသတင်းရရှိသောနေရာကို ခမရ ၁၀၄ က

ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ခမရ ၁၀၆ က ပိတ်ဆို့တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ နဗဟ ၇၇၁ က စီမံချက်ချပေးခဲ့သော်လည်း မြေပြင်အခြေအနေ၊ ရန်သူအခြေအနေအရ တပ်ရင်းမှူးနှစ်ဦးညှိနှိုင်း၍ ပြောင်းလွယ်ပြင် လွယ်ခွင့်ရှိကြောင်း နည်းဗျူဟာမှူးက ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။

ခမရ ၁၀၆ သည် ချီတက်သွားပြီးနောက် တစ်နေရာအရောက်တွင် ရန်သူသတင်း ရရှိသဖြင့် နဗဟ ၇၇၁ ကချမှတ်ပေးသော ချီတက်ရာလမ်းကို ပြောင်း၍ မိမိချီတက်လိုသော လမ်းကြောင်းကို တင်ပြရာ နည်းဗျူဟာမှူးက ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ခမရ ၁၀၆ သည် ရန်သူ သတင်းနှင့်မြေပြင်အခြေအနေအရ ချီတက်ရာ လမ်းကြောင်းကို ပြောင်းလဲချီတက်ခဲ့သဖြင့် ရန်သူကို လက်ဦးမှုရယူနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ခမရ ၁၀၆ တပ်ရင်းမှူးသည် စစ်ဆင်ရေး ညွှန်ကြားချက်နှင့်စီမံချက်ကို တရားသေမမှတ်ယူဘဲ ရန်သူသတင်းနှင့်မြေပြင်အခြေအနေ ကို သုံးသပ်ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းသည် နမူနာယူဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ စစ်အခြေခံသဘော တရား (Principle of War) တွင်ပါသော ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိရမည် (Flexibility) ဆိုသည့်အချက်ကို အကျိုးရှိစွာလိုက်နာအသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခမရ ၁၀၄ သည် ခမရ ၁၀၆ ရန်သူနှင့်ထိတွေ့မှုရှိကြောင်း သိလျှင်သိချင်း တပ်ရင်းမှူးချင်းအဆက်အသွယ်ယူ၍ နည်းဗျူဟာမှူးထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူကာ တိုက်ပွဲဖြစ် ရာနေရာသို့ အမြန်ချီတက်ခြင်းသည် မှန်ကန်သောဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ တိုက်ပွဲဖြစ် သည်ကို သိလျှင်သိချင်း တပ်မမှူးက ခမရ ၁၀၄ သို့ အဆက်အသွယ်ယူကာ မိမိရဟတ် ယာဉ်ဖြင့်လာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သော်လည်း ခမရ ၁၀၄ တပ်ရင်းမှူးက တပ်မမှူးအလာကို မစောင့်တော့ဘဲ အမြန်ချီတက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ တပ်မမှူး အလာကို စောင့်ရမည်ဆိုပါက ရဟတ်ယာဉ်လိုခြံရေးယူရခြင်း၊ လုံခြုံရေးအတွက်ဖြန့်ကြက် ထားသော တပ်ခွဲ/တပ်စုများကို ပြန်လည်စုစည်းရသည့်အတွက် အချိန်ကုန်ခြင်း၊ နမ့်နင်း ချောင်းနှင့် အခြားချောင်းငယ်လျှို့မော်များကို ညအချိန်ဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ နှောင့်နှေးမှုရှိ လာနိုင်

ခြင်း စသောအခက်အခဲများကို သုံးသပ်၍ တိုက်ပွဲဖြစ်ရာနေရာသို့ အမြန်ရောက်ရန် သာအရေးကြီးသဖြင့် တပ်မမှူးအလာကိုမစောင့်တော့ဘဲ အလျင်အမြန်ချီတက်ခဲ့ခြင်းသည် ရဲဘော်စိတ်ရှိသော၊ မှန်ကန်ရဲရင့်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ့တပ်မတော်သားများ၏ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ စစ်စွမ်းရည် ထက်မြက်ခြင်း၊ သူရသတ္တိရှိခြင်း၊ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း၊ ရဲဘော်စိတ်ရှိခြင်း စသည်တို့ကို သမားရိုးကျတိုက်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်သည့် 'မန်ယုံမော်တိုက်ပွဲ' ဆောင်းပါးဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။

ဤဆောင်းပါးကို နှစ် ၅၀ ပြည့်တပ်မတော်ရွှေရတုကို ဂုဏ်ပြုသော အားဖြင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်းအမှတ်စဉ် ၁၉၆ တွင် ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ် (၁၈) (၁၉)၊ 'မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး'

၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် တရုတ်မြန်မာနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရန်နှင့် နယ်နိမိတ်ကျောက် တိုင်များစိုက်ယူရန် 'ဘဘစစ်ဆင်ရေး' ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာတရုတ်နယ်နိမိတ်၊ မြန်မာ လောနယ်နိမိတ်၊ မြန်မာထိုင်းနယ်နိမိတ်များပေါ်တွင် ကျူးကျော်သူ တရုတ်ဖြူတပ်များရှိနေ ၍ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်သည့် ကျောက်တိုင်စိုက်ထူခြင်းမပြုလုပ်နိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ တရုတ်ဖြူတပ်များကို တိုက်ထုတ်ရန် 'မဲခေါင်စစ်ဆင်ရေး' ကို ပြုလုပ်ခဲ့ရပါသည်။ မဲခေါင် စစ်ဆင်ရေးတွင် အမှတ် ၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်းသည် မိမိရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ဝင်းမနော် တရုတ်ဖြူစခန်းကို အကျအဆုံးနည်းပါးစွာဖြင့် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး ကျူးကျော်သူတရုတ် ဖြူတပ်များကို မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ အမှတ် ၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်းသည် ကျူးကျော်သူတရုတ်ဖြူတပ်စခန်းများဖြစ်သော လွယ်တော်ခန်းနှင့် လွယ်ခန်းရှိ စခန်းများ ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး ကျူးကျော်သူတရုတ်ဖြူတပ်များကို မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ရေးသားထားပါသည်။

ဤဝတ္ထုရည်ကို နှစ် ၅၀ ပြည့်ရွှေရတုတပ်မတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ်ထုတ် ဝေသော တပ်မတော်ရွှေရတု စာအုပ်တွင် နှစ် ၅၀ ပြည့်တပ်မတော် ရွှေရတုကို ဂုဏ်ပြု ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါးအမှတ် (၂၀)၊ 'ပြည်ထောင်စုကြီးပြိုကွဲမည့်အန္တရာယ်မှ ကယ်တင်ခဲ့သော တပ်မတော်'

၁၉၆၂ ခုနှစ် လူမျိုးပေါင်းစုံအစည်းအဝေးကြီးက ပြည်နယ်များ ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်ရေး 'ဖယ်ဒရယ်မှု' ကို အရေးဆိုလာခဲ့ပါသည်။ ဖယ်ဒရယ်မှု ကို လက်ရှိပထမအစိုးရ က မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ လိုက်လျောရမည့်အခြေအနေဖြစ် ပေါ်လာပါသည်။ ဖယ်ဒရယ်မှုကို လိုက်လျောလိုက်ပါက ပြည်ထောင်စုကြီး အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာပြိုကွဲရတော့မည့်အခြေအနေ သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ သို့ ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုကြီးမပြိုကွဲစေရန် တပ်မတော်က ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက် နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ကိုထိန်းသိမ်းလိုက်ရပါသည်။

အမှတ် ၁၀၇ ခြေမြန်တပ်ရင်းသည် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ် နေရာမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ချီတက်ခဲ့ပြီး ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြီးကို ပါဝင် ဆင်နွှဲခဲ့ရပုံ ကို ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (စစ်ပြန် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အမှတ် စဉ် ၁၉၅)

ဤစာအုပ်တွင် ရေးသားထားသောဆောင်းပါးများမှာ စစ်ဆောင်းပါး များဖြစ် သော်လည်း ဆောင်းပါးတစ်ခုချင်းတွင် ဦးတည်ချက်အမျိုးမျိုး၊ အချိန်အခါ အမျိုးမျိုး၊ ကဏ္ဍ အမျိုးမျိုး၊ အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးတို့ကို သုတ-ရသစုံလင်စွာဖြင့် ကွဲပြားခြားနားစွာ ခံစားဖတ်ရှုရမည်ဖြစ်သဖြင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါကြောင်း။

တပ်မတော်သားများ၏ လျှောက်လှမ်းခဲ့ရသော လမ်းမှာ ပန်းခင်းသော လမ်း မဟုတ်ပါ ။ ။

မိုးမိုးတာရောစန်

၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်

*

အခန်း (၁)

အရိပ်ကိုမြင်၍ အတိတ်ကိုသတိရခြင်း

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့၊ နေ့ခင်း မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ် တွင် ဆိုဗီယက်ရုပ်ရှင်ကား (Ballad of a Soldier) ဖြစ်သဖြင့် အထင်သေး မိသောကြောင့် မကြည့်တော့ဘူးဟု စိတ်ကူးမိသော်လည်း စစ်ကားဖြစ်သဖြင့် ကြည့် လိုက်မိပါသည်။

စစ်မြေပြင်မှ ခွင့်လေးရက်ရ၍ အမေ့အိမ်သို့ပြန်လာသောစစ်သား ကလေး တစ် ယောက်အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်သိမ်းခန်းအထိ ကိုယ်တိုင်ခံစား ရသလို မျောပါသွား ပါသည်။ ဇာတ်သိမ်းခန်းတွင် နှလုံးအားနည်းသူဖြစ်သဖြင့် မျက်ရည်များ အလိုလိုစီးကျလာ သည်။ ရင်တွင်းကျပ်တည်းလာကာ ငိုနှိုက်မိသည် အထိ ခံစားမိပါသည်။

ဇာတ်လမ်းမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ရုရှားစစ်သားကလေးတစ် ယောက်၊ ရန်သူတင့်ကားကြီးနှစ်စီးကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်းပစ်ခတ်ဖြိုခွင်းပစ်နိုင် သည့်အတွက် သူရဲ ကောင်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကာ အမေ့အိမ်သို့ ပြန်ရန် ခွင့်လေး ရက်ပေးလိုက်သည်။ စစ်သားကလေးသည် အမေ့အိမ်သို့ ရောက်ရန် အခက်အခဲ ပေါင်းများစွာကို ကျော်လွှားခဲ့ရ ရှာသည်။

လိုရာခရီးသို့ရောက်ရန်အတွက် မီးရထားတစ်တန်း၊ မော်တော်ကား တစ်တန်း၊ ခြေလျင်တစ်မျိုးသွားခဲ့ရသည်။ မီးရထားစီးရသောခရီးမှာ မလွယ်ကူလှ၊ စစ်ပစ္စည်းများပို့ သောရထားကို အစောင့်တပ်သားအား ရှေ့တန်းတွင် မစားရက်၊ မ

သောက်ရက် အငတ်ခံပြီး အမေ့အတွက်ယူလာသော ရိက္ခာဘူးများကို လာဘ်ထိုးကာ ခိုးစီးရသည်။ ကျပ်သိပ်နေ သော လူစီးစစ်ရထားကို တိုးဝှေ့ဝင်ရောက်စီးရသည်။ ရေငတ်၍ ရေဆင်းအခပ် ရထား ထွက်သွား၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်လည်းရှိသည်။ လမ်းတွင်တွေ့သောကားများကို ရပ်စီးရသည်။ အချို့ကားများ ရပ်မပေး၊ တပ်မတော် သားဘဝကို နားလည်သူတစ်ဦးက သူ့ကို အိမ်တိုင်ရာ ရောက်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည့် အပြင် အပြန်ခရီးကိုပင်စောင့်၍ ခေါ်ဆောင်ပေးခဲ့သဖြင့် အချိန် မီရှေ့တန်းစခန်းသို့ ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။

စစ်သားကလေးသည် ရဲဘော်စိတ်ရှိသူဖြစ်သည်။ ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင် တွင် မိမိနှင့် အတူ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော ရဲဘော်များက မိမိတို့ဇနီး၊ မိဘများသို့ လူကြိုပါးလိုက်သည့် အဖိုးတန်ရှားပါးလှသော ဆပ်ပြာခဲကလေးများကို အိမ်တိုင်ရာရောက်ဝင်ရောက်ပေးခဲ့ရာ တွင် ကြေကွဲရင်နှင့်ဖွယ်ရာအဖြစ်အပျက်များ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ကျန်ရစ် ခဲ့ကြသောမိသားစုများ ငတ်ငတ် ပြတ်ပြတ် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေကြရပုံ၊ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်ရင်း၍ ပိုက်ဆံရှာနေကြသော ရှေ့တန်းရောက်ရဲဘော်များ၏ ဇနီးများ စသည့်အနိဋ္ဌာရုံ မြင်ကွင်း များမှာ ကမ္ဘာပေါ် ရှိစစ်တပ်များတွင် ယနေ့အထိဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များဖြစ်သော်လည်း တပ်မတော် နှင့်သက်ဆိုင်သူများအနေဖြင့် ရုပ်ရှင်တွင်ကြည့်မြင်ရသောအခါ ပိုမို၍ စိတ်ထိ ခိုက် ခံစားရပါသည်။

စစ်သားကလေးသည် တောရွာရှိမိမိနေအိမ်သို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။ အမေကို ချက်ချင်းမတွေ့ရပါ။ အမေသည် လယ်ယာအလုပ်သမားဖြစ်၍ လယ်ထဲ တွင်အလုပ်လုပ် နေရင်း သားကလေးရောက်နေကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် အိမ်သို့ အပြေးအလွှား ပြန်လာခဲ့ သည်။ အမေပြေးနေသည်ကိုကြည့်နေရင်း ကျွန်တော်မော လာသည်။ စစ်သားတစ်ယောက် ၏ အမေကို မြင်ရလျှင် ကျွန်တော့်အမေလိုပဲ ချစ်သည်။ ကြည်နူးသည်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးမှ မျက်ရည်များကျလာသည်။ သားအမိ နှစ်ယောက် တွေ့ကြပါပြီ၊ ပြေးဖက်ကြသည်။ ကျွန်တော် ရှိုက်မိသည်။ သားအမိနှစ်

ယောက် အိမ်ထဲသို့ဝင်ရန် အချိန်မရ၊ လမ်းမပေါ်မှာပဲ စကား ပြောကြရသည်။ စစ်သားကလေးက အမေနှင့်တွေ့ရုံသာတွေ့ပြီး စစ်မြေပြင်သို့ခွင့်ရက် မကုန်မီ၊ အချိန်မီရောက်အောင် ပြန်သွားရမည်။ သူ့ကိုလိုက်ပို့သော ကုန်ကားကြီးနှင့် ပြန်လိုက်သွားမှ အချိန်မီမည်။ သားအမိနှစ်ယောက် ကြာကြာအလွမ်းမသယ်နိုင်ကြပါ။ ခွဲခွာသွားတော့မည့်သားကလေးကို တင်းကျပ်စွာဖက်ပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်သော အမေ၏ အမူ အရာမှာ အဓိပ္ပာယ်ပါလွန်းသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကလေးက ကျွန်တော့် အသည်းကို ခိုက်စေပါ သည်။ ကျွန်တော့်ရင်တွင်းကျပ်တည်းလာကာ မျက်ရည်များ ယိုစီးကျလာပြီး ငိုရှိုက်မိသည် အထိ ခံစားရပါသည်။

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးခံစားရမှုချင်း တူချင်မှတူလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်၏ ဘဝတစ်ခုလုံး သည် တပ်မတော်အတွင်းသို့မြှုပ်နှံခဲ့သည့်အတွက် တပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်သော ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ရုပ်ရှင် စသည်တို့တွင် မိမိတွေ့ကြုံခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်များနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူနေသောအဖြစ်အပျက်များကို တွေ့ရှိလာ သည့်အခါ ဝမ်းသာကြည်နူးမိသည်လည်းရှိပါ သည်။

Ballad of a Soldier ဇာတ်ကားကိုကြည့်ရသောအခါ လွန်ခဲ့သည့် ၄၇ နှစ်ခန့်၊ ၁၉၄၃ ခုနှစ်က အတိတ်ဘဝကိုရောက်ရှိသွားခဲ့ပါသည်။ ဂျပန်ခေတ်မင်္ဂလာဒုံ ဗိုလ်သင်တန်း တက်စဉ်က ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အပြင်ထွက်ခွင့်ရသည့်အခါ မင်္ဂလာဒုံမှရန်ကုန်မြို့ တွင်းသို့ ခြေလျင်သွားကြရသည်။ ဂျပန်ခေတ်တွင် အရပ်ကား မရှိပါ။ စစ်ကားများကိုတား၍ စီးရသည်။ ကားအသွားအလာနည်းပါးလှသည်။ တား စီးရန် ကားတစ်စီးတလေမှ မတွေ့ သည့်အခါများလည်းရှိသည်။ တစ်စီးတလေ တွေ့ ရသောကားများက ရပ်မပေး၍ မစီးရ သည်လည်းရှိသည်။ ကြုံကြုံကြုံကြုံ ကြုံ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကားကို စီးဖူးကြသည့်ရဲဘော် များလည်း ရှိကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် သည် လမ်းတွင်ရဲဘော်များတွေ့လျှင် သူ့ကားဖြင့်တင် ဆောင်သွားပြီး သွားလိုရာ နေရာသို့ပို့ပေးလေ့ရှိသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် သူ့လုံခြုံရေးကို သိပ် ဂရုမစိုက်၊ သူ့ကို ပြည်သူတွေချစ်သည်ကို ယုံကြည်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်တွင် အစောင့်ကားမပါ ၍ ရဲဘော်

များ ဗိုလ်ချုပ်ကားကိုစီးနိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ရှင်ထဲတွင် ရုရှားရဲဘော် ကလေး ကားတားစီးသည်ကိုမြင်ရ၍ ဂျပန်ခေတ်က ကျွန်တော့်ရဲဘော်များ၏ လုပ်ပုံနှင့်တူ နေ၍ သတိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူဗိုလ်ချုပ်ကားကို မစီးရ၊ ကျွန်တော်တို့က ဗိုလ်ချုပ် ကားကို စီးရတာ ပဲကွာပါသည်။

တပ်ကြပ်သင်တန်းပြီးဆုံး၍ ကျွန်တော်တို့အမေအိမ်သို့ ပြန်ကြရာတွင် အခက် အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်ကိုလည်း ပြန်ပြောင်းသတိရမိပါသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မင်္ဂလာဒုံခန်း ဘုဂိုဟို ဆေးတိုက် (အရာရှိအတတ်သင်ကျောင်း) ကျောင်းဆင်းပွဲပြုလုပ်ရာ အဓိပတိ ဒေါက်တာဗမော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ တက်ရောက်၍ အလေးပြုခံသည်။ မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ဆုရသူများ အား ဓားဆု၊ လက်ပတ်နာရီဆုများပေးသည်။

ကံမကောင်းသူများ တပ်ကြပ်အဆင့်ဖြင့် ကျောင်းဆင်းပြီး တာဝန်ကျရာ တပ်ရင်း များသို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ကျွန်တော်ဗိုလ်သင်တန်းသို့ ဆက်တက်ရ မည်ဖြစ်၍ ခွင့် ဆယ်ရက်ရသည်။ သတ်မှတ်ရက်တွင် ပြန်လည်သတင်းပို့ရမည်။ ဂျပန်ခေတ်လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေက မကောင်း၊ မီးရထားများ ညအချိန်တွင်သာမောင်းပြီး နေ့ခင်း တွင်မမောင်းရဲ၊ မီးရထားများကို လိုက်လံ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေသည့် ကျွဲညီနောင်ခေါ် အင်္ဂလိပ်တိုက်လေယာဉ်များ ရှိနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နေ့အချိန်တွင် ဘူတာတစ်ခုခုတွင် 'နေခို' ရသည်။ လောင်စာ ထင်းရှားပါး၍ မီးပေါင်ကျပြီး ရထားမထွက်နိုင်သည်ကလည်း ရှိသည်။ စစ်ကိုင်းသို့ အသွားအပြန် လမ်းခရီး၌ ပင် ခွင့်ရက်ကုန်သွားဖွယ်ရှိသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ကို ကျောင်း မှ ထွက် ခွာခွင့်မပြုသေး။ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အိမ်သာများ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရ ခြင်း၊ စက် သေနတ်ကြီးများကို တိုက်ချွတ်ရခြင်း စသည့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်မ ကောင်းသော အလုပ်များ ကို လုပ်နေကြရသည်။ နေ့လယ်စာစားပြီးမှ ကျောင်းမှ ထွက်ခွာခွင့်ရပါသည်။

ခြောက်လကျော်ကာလ တင်းကျပ်သောစည်းကမ်းဘောင်အတွင်း ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ စစ်ပညာသင်ကြားခဲ့ကြရသော ကျွန်တော်တို့သည် ဇောင်းမှ လွတ်လိုက်သောမြင်းများ ပမာ ကျောင်းအတွင်း မြူးထူးခုန်ပေါက်ကာ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်သည် စစ်ကိုင်းသားများဖြစ်ကြသော ကိုသိုးထိမ်း (ဒုဗိုလ်မှူးကြီးအငြိမ်း စား)၊ ကိုလှဆွေ (ဗိုလ်မှူးကြီး၊ သံအမတ်ကြီး အငြိမ်းစား) တို့နှင့်အတူ မင်္ဂလာဒုံမှ အင်းစိန် အထိ ခြေလျင်လျှောက်ခဲ့ကြသည်။ ခြေလျင်ဆိုသော်လည်း မီးရထားစီးရန် စိတ်ကစောနေ၍ အပြေးချီတက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အင်းစိန်မှကမာရွတ်အထိ မြင်းလှည်းစီးခဲ့ကြသည်။ ကမာရွတ်မှ စမ်းချောင်းအထိ မြင်းလှည်းဖြင့်ပင် နောက်တစ်ဆင့်သွားကြရပြန်သည်။ စမ်းချောင်းတွင် တပ်ပို့ဆောင်ရေးဌာနသို့ သတင်းပို့သောအခါ ဂျပန်တပ်ကြပ်တစ်ယောက်က "ယနေ့ မန္တလေးသို့သွားမည့် မီးရထားမရှိ" ဟု ပြောလိုက်သောအခါ၊ အပြေးအလွှားလာခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့မောသွားရပါတော့သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘူတာရုံသို့သွားကြည့်မှ အခြေအနေမှန်ကိုသိရမည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့စမ်းချောင်းမှ မြင်းလှည်းစီးကာ သိမ်ကြီး ဈေးသို့သွားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဆူးလေဘုရားကို မြင်သောအခါ ဘူတာရုံနား ရောက်ပြီအထင်နှင့် ဘတ်စ်ကားပေါ်ကဆင်းလိုက်ကြသည်။ "ဘူတာရုံဘယ်မှာလဲ" ဟုမေးပြီး လက်ညှိုးညွှန်ရာဘက်သို့လျှောက်ခဲ့ကြရာ အတော်ဝေးဝေးလျှောက်မှ ဘူတာရုံကြီးသို့ ရောက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လက်မှတ်ဝယ်ကြသည်။ လက်မှတ်ရောင်းသူက မန္တလေးသို့လက်မှတ် မရောင်းဟု ပြောသည်။ ရှည်ရှည်ဝေးဝေးမပြောပါ။ အတန်တန်မေးကြည့်မှ မန္တလေးရထား ထွက်သွားပြီဟု ပြောသည်။ ဘာရထားရှိသေးသလဲဟုမေးသောအခါ မော်လမြိုင်ဘက်သို့ ထွက်မည့်ရထားရှိကြောင်းသိရသည်။

ညနေ ၅:၀၀ နာရီထွက်မည့်မော်လမြိုင်ရထားပေါ်သို့ ကျွန်တော်တို့တက်ကြသည်။ ရထားပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့တက်လျှင် ရဲဘော်အချို့ရောက်နှင့်နေကြ

သည်ကို တွေ့ရ သည်။ စစ်ကိုင်းသားများဖြစ်ကြသော ကိုခင်မောင်ထွန်း (မြဝတီ)၊ ကိုသောင်းဒန် (အငြိမ်း စားဗိုလ်ချုပ်)၊ ကိုခင်မောင်ညို (ခင်မောင်ညို(မန်း))၊ ကိုဘထွေး (အငြိမ်းစားဒုဗိုလ်မှူးကြီး)၊ ကိုအောင်မြတ် (သူရအောင်မြတ်ကျဆုံး)၊ ကိုနေထွန်း (အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးကြီး)၊ ကိုစိုးမင်း (ဗိုလ်ကြီးကျဆုံး) တို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ စစ်ကိုင်းသားတွေ တစ်ပြုံကြီးတွေ့ရ၍ ဝမ်းသာ သည်။ တအား အားတက်မိသည်။ သို့သော် လူ့ဘဝတွင် မိမိရည်မှန်းချက်သို့ရောက်အောင် လှုပ်ရှားရာတွင် မိမိသာလျှင် အဓိကဖြစ်ပြီး အပေါင်းအသင်းအသိုင်းအဝိုင်းများမှာ သာမ ညအပိုင်းမှပါဝင်နေကြောင်း သတိပြုမိပါသည်။

မှောင်စပြိုးမှရထားထွက်သည်။ တစ်တွဲလုံး ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်တွေ ချည်းပါပဲ။ အားလုံးအချုပ်အနှောင်အဖွဲ့အစည်းတွင်း၊ တင်းကျပ်သောစည်းကမ်းများ အတွင်းမှ ခေတ္တ ခဏလွတ်မြောက်လာသူများဖြစ်ကြသည်။ ပျော်ကြသည်။ လဆန်းရက်ဖြစ်၍ လမင်းကြီး က ထိန်ထိန်သာနေသည်။ ရထားတွင် မီးမပါ၍ လမင်းကြီး၏ အလင်းရောင်ကို အရသာရှိ ရှိခံစားရသည်။ စုပေါင်း၍ သီချင်းများအော်ဆိုကြသည်။ ကကြသည်။ သီချင်းဆိုကြရင်း ကကြရင်းနှင့် ပဲခူးသို့ ည ၁၀ နာရီခန့်တွင် ရောက်ရှိသွားသည်။ ပဲခူးရောက်သည်နှင့်ရဲဘော် များ ရထားပေါ်မှပြေးဆင်းသွားကြသဖြင့် လူစုကွဲသွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့စစ်ကိုင်းသား ဆယ်ယောက်တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တစ်ညတာတည်းခို ရန်အတွက် အာရှလူငယ်အစည်းအရုံးကို ရှာကြသည်။ အာရှလူငယ်အစည်းအရုံးကို လိပ်ပြာကန်အနီးတွင်တွေ့ရ၍ ခွင့်တောင်းပြီးတည်းခိုကြသည်။ တည်းခိုနေရာရ၍ ရေမိုး ချိုးကြပြီးသော်လည်း ရဲဘော်များ အနားမယူနိုင်ကြသေးပါ။ ယနေ့သည် ကျွန်တော်တို့ အတွက် ပထမဆုံးတန်းမစီရသောနေ့၊ သစ္စာမဆိုရသောနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ (သို့သော် အကျင့် ပါနေသော ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်များ အိပ်ရာဝင်ခါနီး တွင် ကိုယ့်အစီအစဉ်နှင့်ကိုယ် သစ္စာ ဆိုပြီးမှ အိပ်ပျော်ကြသည်။) ဂျပန်ဆရာ၏ ပါးရိုက်အနှိပ်စက်ခံလွတ်သောနေ့ ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်နေသည်။

မြို့တွင်းသို့ တစ်ပတ်လျှောက်လိုက်ကြသေးသည်။ အိပ်ရာဝင်ရာတွင် အိပ်ရာပစ္စည်း ခေါင်းအုံး၊ ခြင်ထောင်၊ စောင် ဟူ၍ ဘာမှမရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့တွင် အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုမှလွဲ၍ ဘာပစ္စည်းမှပါမလာကြပါ။ အာရှလူငယ်အစည်းအရုံး က ဖော်ရွေစွာ ကြိုဆိုဧည့်ခံပြီး ခင်းပေးသောဖျာပေါ်တွင် အိပ်ကြရသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်တစ်ရက်လုံး ကျွန်တော်တို့ ပဲခူးမှာပဲ နေရဦးမည်။ ညနေ မန္တလေးသို့သွားသောရထားရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့အတွက် ကံကောင်းမည်။ ကိုခင်မောင်ညို ဘူတာရုံသို့သွားရောက်စုံစမ်းရာ ရထားရှိသည်ဟုသိရ၍ နံနက်ပိုင်းတွင် စိတ်ချလက်ချ ပဲခူးမြို့တွင်းလည်ပတ်ကြသည်။ ရွှေမော်ဓောဘုရားပေါ်တွင် စစ်ကိုင်းအစိုး ရအထက်တန်းကျောင်း အဝါရောင်ဘောလုံးအသင်း (Yellow House) မှ ဘောလုံးကစား ဖက် တင်ထွန်းနှင့်တွေ့သည်။ တင်ထွန်းက ဆရာမတီချာ ချဲနီးယားအိမ်သို့ခေါ်သွားသည်။ တီချာချဲနီးယားသည် စစ်ကိုင်းအစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း စပယ်ရှယ်ကလပ်(စ) လေးတန်း အတန်းပြဆရာမဖြစ်သည်။ ဖင်ကိုကြိမ်လုံးနှင့် အရိုက်သန်လွန်း၍ ကျွန်တော်တို့ဆရာမကို သိပ်ကြောက်ပါသည်။ ဆရာမသည် ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ချောမောပြေပြစ်၍ မျက်နှာ ကလေးက အလွန်ချောမောလှပါသည်။ ငယ်ကြောက်ဖြစ်၍ ဆရာမကိုမြင်သောအခါ ကျွန်တော်တို့ စစ်သားကြီးများ ထိုင်ရမလို ထရမလိုဖြစ်နေကြသည်။ ချစ်ကြောက်ရိသေလေး စားသူဖြစ်သဖြင့် ရဲဘော်အားလုံးနူးတုပ်ကာ ကန်တော့လိုက်ကြပါတော့သည်။ ဆရာမအပျို ကြီးသည် ဝမ်းသာလွန်း၍ မျက်ရည်များပင်ကျလာပါသည်။ အထက်တန်းပြဆရာ ဦးစိုးမြင့် အိမ်သို့ သွားရောက်ကန်တော့ကြသည်။ ပဲခူးဈေးထဲတွင် မုန့်စားကြသည်။ ဝဇီရုံတွင်ကပြ နေသော ဖိုးစိန်ကြီးနှင့် ကက်နက်စိန်ဇာတ်ပွဲကိုလည်း နေ့ခင်းကြောင်တောင် ပူပူအိုက်အိုက်၊ ချွေးတလုံးလုံးနှင့် ဝင်ကြည့်လိုက်ကြသေးသည်။ ညနေ ၃ နာရီတွင် ပဲခူးမြို့ အာရှလူငယ် အစည်းအရုံးမှ ကျွန်တော်တို့အား ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံပွဲပြုလုပ်ရာတွင် ခေါက်ဆွဲ၊ လက်ဖက်ရည် တို့ဖြင့် ကျွေးမွေးကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဗိုက်ကားအောင်စားကြရသည်။

ညနေ ၆ နာရီတွင် မန္တလေးရထားဆိုက်လာပါသည်။ တွဲတိုင်းတွင် လူ ပြည့်ကျပ်နေ သည်။ ကျွန်တော်တို့တက်ရန်နေရာပင်မရှိပါ။ ရထားများ တစ်နေ့တွင် တစ်စီး မှန်အောင် မထွက်နိုင်ပါ။ ဒီရထားဖြင့်မလိုက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ခွင့်ရက်တစ် ရက်နစ်နာသွားလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို မြန်မြန်ရောက်ချင်သည်။ ဒီလို အနေအထားမျိုးတွင် သဘောထားကြီး ပြီး အနစ်နာခံ၍ မဖြစ်ပါ။ ရထားပေါ်ရှိလူ များကို အားနာနာနှင့်ပင် ရှေ့မျက်နှာနောက် ထားကာ အတင်းတိုးတက်ကြရပါ တော့သည်။ ရထားပေါ်တွင် မတ်တတ်ရပ်ရန်နေရာပင် မရှိပါ။ ခြေထောက်တစ်ဖက် ရပ်ရန်နေရာရှိ၍ ခြေတစ်ဖက်ကိုကွေးထားရသည်။ ရထားလှုပ် ၍ အနည်းငယ် ချောင်သွားသလိုရှိသော်လည်း ခြေထောက်များညပ်နေ၍ လှုပ်၍ မရပါ။ နံနက် ၄ နာရီခန့်ကျမှ မှီစရာနေရာကလေးရပါသည်။ နံနက်မိုးလင်း၍ အုတ်တွင်းဘူတာ သို့ ရောက်သောအခါ ရထားနေခိုရန်ရပ်နားလိုက်ပါသည်။

ရထားပေါ်မှ လူအားလုံးဆင်းကြရသည်။ ဘူတာရုံပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ်ပင်ရိပ် များတွင် နားနားနေနေ၊ နေသူကနေကြပြီး မြို့တွင်း ဟိုဟိုဒီဒီအညောင်း ပြေလျှောက်သူက လျှောက်ကြသည်။ အချို့ရဲဘော်များ ကားကြုံရ၍ လိုက်သွားသည် ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်ရဲဘော်အချို့ကတော့ မီးရထားစီးရသည်ကို ပို၍ စိတ်ချရသည်ဟုထင်မိသဖြင့် ရထားထွက်ချိန်ကို စောင့်၍ စီးကြသည်။ ညနေ ၃ နာရီရထားထွက်သည်။ ရထားက နှေး လွန်းလှသည်။ တစ်ခါတစ်ခါရပ်သွား၍ မေး ကြည့်ရာ မီးပေါင်ကျသည်ဟုသိရပါသည်။

တောင်ငူမြို့သို့ဝင်ခါနီး တွင် လေယာဉ်ပျံတစ်စီးဝဲလာ၍ ရထားကိုရပ် ထားလိုက်ရ သည်။ လေယာဉ်ပျံသည် ဗုံးကြဲရန်၊ စက်သေနတ်ပစ်ရန် မဟုတ်ပါ။ ဖိ လစ်ပိုင်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးပေးလိုက်ကြောင်း စာရွက်များကြေချနေခြင်းသာဖြစ်၍ စိတ်အေးသွားရသည်။ တောင်ငူတွင် ရထားရပ်၍ ညစာစားကြသည်။ တောင်ငူမှ ထွက်ပြီးနောက် နံနက်မိုးမလင်း မီ အလောဘူတာသို့ရောက်ရှိရာ ရထားနေခိုရန် ရပ် လိုက်ပြန်ပါသည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်

မှထွက်လာခဲ့သည်မှာ သုံးရက်ရှိပါပြီ။

"အေလာရောက်ရင် ပျဉ်းမနားနဲ့နီးနေပြီ။ ပျဉ်းမနားကိုခြေလျင်သွားကြမယ်။ လမ်းမှာ ကားတွေ့ရင်လည်း ရပ်စီးတာပေါ့။ ပျဉ်းမနားရောက်ရင်တော့ မန္တလေးဘက်ကို သွားမယ့်ကားတွေ တွေ့မှာပဲ" ဟုပြောပြီး ရဲဘော်အချို့ မီးရထားကိုစွန့်ခွာ၍ ပြေးကြပြန်ပါသည်။ အေလာဘူတာရထားပေါ်တွင် ကျွန်တော်၊ ကိုသိုးထိမ်း၊ ကိုလှဆွေ၊ ကိုခင်မောင်ညို နှင့် ကိုစိုးမင်းတို့ပဲ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ ရထားပေါ်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော ခရီးသည်များထဲမှ ဒေါ်ရင်မေဆိုသောအမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်များကို အားကိုးတကြီး လာရောက်မိတ်ဆက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဒေါ်ရင်မေအား အကူအညီတစ်ခုမှ မပေးခဲ့ရ သော်လည်း ထိုနေ့နံနက်စာကို ဒေါ်ရင်မေက ဝယ်ကျွေး၍ စားကြရသည်။ ဒေါ်ရင်မေ မကျွေးလျှင် ထိုနေ့နံနက်စာငတ်ဖို့ပဲရှိသည်။ ကျွန်တော့်တွင် ပိုက်ဆံ ၁၀ ဆင့်ပဲကျန်ပါတော့ သည်။ ကျွန်တော်တို့ရဲဘော် ငါးယောက်နှင့် ဒေါ်ရင်မေတို့ ဦးဘိုးလှိုင်ထမင်းဆိုင်တွင် စကားစမြည်ပြောရင်း ရထားထွက်မည့်အချိန်ကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။ ဦးဘိုးလှိုင်က လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ရေနှေးကြမ်းတစ်အိုး နှစ်အိုးသာ အလကားပေးနိုင်ပါမည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဆာဒါးကို အလကားရတိုင်းပါးဖြနားဖြသောက်ရန် အားနာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စကားဝိုင်းကို ရထားတွဲပေါ်သို့ရွှေ့ခဲ့ကြသည်။

အချိန်က ကုန်ခဲလှသည်။ တွဲများကိုဖြုတ်ပြီး ပျဉ်းမနားသို့ထွက်ခွာသွားသော ခေါင်းတွဲပြန်လာမှ ရထားထွက်နိုင်မည်။ ခေါင်းတွဲမျှော်ရသည်မှာ လည်ပင်းများရှည်လာ သော်လည်း မိုးချုပ်သည်အထိ ခေါင်းတွဲက ရောက်မလာပါ။ ခရီးသည်အားလုံး ရထားပေါ်တွင် စောင့်နေကြသည်။ အနည်းငယ်မှောင်လာသောအခါ ယနေ့ညရထားမထွက်ဖြစ် ကြောင်း သိရသဖြင့် ခရီးသည်များရထားပေါ်အိပ်လျှင် လုံခြုံမှုမရှိသဖြင့် တွဲအောက်သို့ ဆင်းအိပ်ကြရန် ကျွန်တော်တို့လိုက်လံသတိပေး မေတ္တာရပ်ခံကြသည်။ ခရီးသည်များ လိုက် နာခြင်းမရှိကြသည့်အတွက် ပုလိပ်ဂါတ်တဲသို့ သွားရောက်ပြီး ဌာနအုပ်ဦးထွန်းလွင်အား အကူအညီတောင်းရသည်။ ဦးထွန်းလွင်

နှင့် ပုလိပ်သားများလိုက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့နှင့် အတူ ခရီးသည်များကို နေရာချပေးကြသည်။ လေးလံသောပစ္စည်းများကို ကျွန်တော်တို့ ထမ်းပိုးသယ်ပို့ပေးကြရသည်။ လသာသာဖြင့် ကျွန်တော်တို့မမောပန်းကြပါ။ သို့သော် ပိုက်ဆံမရှိ၊ ညစာ မစားရ၍ ထမင်းဆာသည်။

နောက်တစ်နေ့ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်အသက် ၁၇ နှစ် ပြည့်ခဲ့သည့်ကို သတိမရ၊ ထမင်းစားရန် အကြံအဖန်လုပ်နေရသည်။ ရဲဘော် ငါးယောက်ထံ မှ ရှိသမျှပိုက်ဆံကို စုလိုက်ရာ တစ်ဒေါ်လာတိတိရရှိပါသည်။ တစ်ဒေါ်လာဆိုသည်မှာ ဂျပန်ခေတ်က တစ်ကျပ်ကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထမင်းတစ်ဒေါ်လာဖိုးဝယ်လိုက်သည်။ ဟင်းအတွက်က မပူရပါ။ ကိုခင်မောင်ညှို့ထံတွင် ရန်ကုန်မှစစ်ကိုင်းသို့ လက်ဆောင်ပါး လိုက်သော ငါးချဉ်နှစ်ထုပ်ပါသည်။ တစ်ထုပ်ကို ဖောက်စားကြရန် အားလုံးက သဘောတူ သဖြင့် ထမင်းဆိုင်တွင် ဆီပူထိုးခိုင်းပြီး ထမင်းနှင့်စားကြသည်။

နေ့ခင်းတွင် ကျွန်တော်နှင့် ကိုသိုးထိမ်းတို့အရှေ့ဘက်လယ်ကွင်းများကို ဖြတ်၍ ရွာကြီးတစ်ရွာသို့သွားကြသည်။ ရွာတစ်ရွာဟု ထင်ပါသည်။ ရွာတွင်းရှိ ပျဉ်ထောင်အိမ်ကြီး တစ်အိမ်သို့ ဝင်သွားကြရာ အိမ်တွင်းမှအမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်ထွက်လာပြီး

"သားတို့လာကြ၊ လာကြ၊ ဘယ်ကလာပြီး ဘယ်ကိုသွားကြမလို့တုံး" ဟု ဖော်ရွေ စွာမေးပါသည်။

ကျွန်တော်တို့က "အမေတို့ရွာကိုမရောက်ဖူးလို့ လာလည်တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ခွင့်ရလို့ အိမ်ကိုပြန်ကြမယ်လို့ အေလာဘူတာမှာရထားစောင့်နေကြတယ်" ဟု ပြန်ပြော လိုက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့တပ်မတော်သားများသည် အမေအရွယ်အမျိုးသမီးကြီးများကို တွေ့လျှင် "အမေ" လို့ပဲခေါ်ကြသည်။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို "သား" လို့ပဲခေါ်ကြ သည်။ အမှန်အတိုင်းဝန်ခံရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဤရွာကြီးသို့ ထမင်းထုပ်ကလေးများ ရလို ရငြားလာရောက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသမီးကြီးက ကျွန်တော်တို့အား ရေနွေးကြမ်း၊ ကြံသကာများဖြင့်ဧည့်ခံပြီး စကားစမြည်များပြောနေကြစဉ် ရွာသူကြီး၊ ရွာလူကြီးများစီစဉ် ပေးမှုကြောင့် ကျွန်တော်နှင့်ကိုသိုးထိမ်းတို့ ထမင်းထုပ်ကလေးများကိုဆွဲကာ အလာဘူတာ သို့ ပြန်လာနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

ထမင်းထုပ်အတွက် စိတ်အေးရသောအခါ ကျွန်တော်တို့ရွာအတွင်း လှည့်လည် ကြည့်ရှုကြသည်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးများက ဆယ်ကျော်သက်ရွယ် ကလေးမများကိုသာ ကြည့်နေမိသည်။ ချောတဲ့သူတွေ ချောကြသည်။ ဒီဒေသက မိန်းကလေးတွေချောကြလှကြ မှာပေါ့။ ဒီရွာ၏ မြောက်ဘက် သိပ်မဝေးသော ပြည် ဝင်ရွာကြီးတွင် နောက်ဆယ်နှစ်ခန့် ကြာသောအခါ နိုင်ငံကျော်ရုပ်ရှင်မင်းသမီးချော အကယ်ဒမီခင်သန်းနုကို မွေးဖွားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

ဒီညလည်း ရထားမထွက်နိုင်သေးပါ။ ထမင်းဆိုင်များတွက်ချေကိုက်ကြ သည်။ ကျွန်တော်တို့လို ဘိုင်ကျသောစစ်သားများချည်းသာ ပါလာလျှင် သူတို့လည်း စားသာမည် မဟုတ်ပါ။ ကုလားရုံပိုင်နှင့်ကုလားဂါတ်ဗိုလ်တို့အတွက် အကြံအဖန် လုပ်ရန်အကွက်များရ နေကြသည်။ ရထားပေါ်ပါလာသော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ပိုက်ဆံတောင်းသည်။ မပေး လျှင်ဆွဲချသည်။ ကျွန်တော်တို့စီးသောတွဲမှ ကြံသကာ သေတ္တာများကို ဆွဲချသောအခါ ကို ခင်မောင်ညိုနှင့်ရင်ဆိုင်မိ၍ ကုလားရုံပိုင် နောက်ဆုတ်သွားပါသည်။ ကုလားရုံပိုင်သည် ကျွန်တော်တို့ကို အခဲမကျေပါ။ ည လသာသာတွင် ကျွန်တော်တို့စစ်သီချင်းများဆိုနေစဉ် ကုလားရုံပိုင် အရက်မူး ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့အား အနှောင့်အယှက်ပြုရာ ခရီး သည်များက ဆဲ လွှတ်၍ ပြန်ပြေးရလေသည်။

အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် မီးရထားထွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရ သည်။ နံနက်ဈေးတန်းသို့ လမ်းလျှောက်ရာ ခရီးသည်တစ်ဦးက လက်ဖက်ရည်တိုက်၍ သောက်ရသည်။ အခြားခရီးသည်တစ်ဦးက ထမင်းစားရန် ခေါ်ရာ အားနာသဖြင့် ထွက် ပြေးခဲ့ရသည်။ နံနက်စာကို ကိုခင်မောင်ညိုက ရွာသစ်

ရွာဘက်သွားရာ ထမင်းထုပ်များရခဲ့ ဤ စားရပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့်ကိုသိုးထိမ်းတို့ မီးရထားလမ်းအတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ လျှောက်ခဲ့ကြရာ ချောင်းတစ်ခုသို့ရောက် သွားသည်။ ပေါင်းလောင်းချောင်းဟု ထင်ပါသည်။ ချောင်းအတိုင်း အရှေ့ဘက်သို့ လာခဲ့ကြရာ တစ်နေရာတွင် ချောင်းအတွင်းရေချိုးနေသော မိန်းကလေးတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့ကိုလန့်ပြီး ပြေးကြရာ မိန်းကလေးအချို့ကမ်းပေါ်တွင် ချွတ်ထားသော ထဘီများပင် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့ဆက်မသွားတော့ဘဲ ချောင်းဘေး ရှိ ကြိုခင်းများအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ကာ ကြံပင်များကိုချိုးပြီးစုပ်ကြသည်။ ကျွန်တော် တို့တွင် လုံစွပ်များပါလာ၍ ကြံပင်ကိုခုတ်ဖြတ်နိုင်သော်လည်း ကြံများမှာ ကြံ သကာ ချက်ရန်အမျိုးအစားဖြစ်၍ မာလွန်းသည်။ စုပ်လိုမကောင်းပါ။ ကျွန်တော်နှင့် ကို သိုး ထိမ်းတို့ မောမောပန်းပန်းနှင့် အရိပ်ကောင်းကောင်းတွင် တစ်ရေးတစ်မောအိပ်ပျော် သွားကြသည်။ ပုရွတ်ဆိတ်ကိုက်၍ အိပ်ရာမှနိုးလာသောအခါ ခေါင်းများကိုက်ခဲနေ ပါ သည်။

ကျွန်တော်နှင့်ကိုသိုးထိမ်းတို့ အေလာဘူတာသို့ပြန်ရောက်သောအခါ ယနေ့ည ရထားထွက်မည်ဖြစ်၍ ခရီးသည်အားလုံးရထားပေါ်သို့ ရောက်နေကြပါပြီ။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုသိုးထိမ်းတို့ ထိုင်စရာနေရာမရတော့သဖြင့် အိမ်သာထဲဝင်နေကြရ သည်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်သာတွင်းနေရာယူထားသဖြင့် ခရီးသည်များ အိမ်သာဝင် ခွင့်မရတော့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ အတွက်တော့ အဆင်ပြေသည်။ ထရုံကိုမှီပြီး အိပ် နိုင်သည်။ ကျွန်တော် တစ်ညလုံး အိပ် မပျော်ခဲ့သော်လည်း ကိုသိုးထိမ်းကတော့ သိုး နေအောင်အိပ်သည်။ ပျဉ်းမနားဘူတာတွင် ဂျပန်စစ်တပ်မှပေးသောထမင်းကိုစားရ သည်။ တစ်ညလုံး ရထားသည် ဖြည်းဖြည်းပဲမောင်း နေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ခပ်ကြာ ကြာလေးရပ်နေသေးသည်။

နံနက် ၇ နာရီခန့် ရမည်းသင်းသို့ရောက်သည်။ အိမ်သာထဲမှထွက်မရ၍ မျက်နှာ မသစ်ရပါ။ ရထားသည် ရမည်းသင်းမှဆက်ထွက်ပြီး ရွှေဒါးတွင်နေခိုရန် ရပ်နားလိုက် သည်။ ရွှေဒါးဘူတာအနီးအနားနေအိမ်များတွင် လူမရှိကြပါ။ ဗုံး

ကြောက်၍ ပြေးနေကြ သည်။ ကျွန်တော်နှင့်ကိုစိုးမင်းတို့ စည်တွင်ရွာသို့ သွားကြ သည်။ စည်တွင်ရွာသူကြီး ဦးစံလင်းက ကျွန်တော်တို့ရဲဘော်အားလုံးကို ထမင်းကျွေး ပါသည်။ ညနေပိုင်းရထားဆက် ထွက်ရာ ညနေ ၆ နာရီခန့် သာစည်သို့ရောက်ရှိ ပါသည်။ သာစည်မှဆက်ထွက်ရာ အောက် တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ နံနက် ၃ နာရီတွင် ပလိပ်သို့ရောက်ရှိသွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ စစ်ကိုင်းသွားမည့်ရဲဘော်များ ပလိပ်မှငှက် (သမ္ဗန်) စီးပြီး သွားကြ မလား၊ မန္တလေးထိ မီးရထားဖြင့်ပဲ သွားကြမလား ဆွေးနွေးကြသည်။ ကို ခင်မောင်ညိုက မန္တလေးအထိ သွားမည်ဟုပြောသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရန်ကုန်မှ ခုနစ်ရက်လုံးလုံးစီးခဲ့ရ သော မီးရထားကြီးကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ သို့သော် ပလိပ် မှ မိုင် ၂၀ ခန့်သာဝေးတော့ သော မန္တလေးသို့ ယနေ့အရောက်သွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ရန်မဖြစ်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ပလိပ်မှ ငှက် (သမ္ဗန်) စီးသွားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါ သည်။

ကျွန်တော်၊ ကိုသိုးထိမ်းနှင့် ကိုစိုးမင်းတို့ နှစ်မိုင်ခန့်ဝေးသော ငှက်ဆိပ်သို့ ခြေလျင် လျှောက်ခဲ့ကြသည်။ ငှက်ခပေးရန် ကျွန်တော်တို့တွင် ပိုက်ဆံမရှိ သော်လည်း ပလိပ်ဘူတာ ရုံတွင်တွေ့ရသော ရဲဘော်များက ကျွန်တော်တို့အတွက် ငှက်တစ်စီးကိုစုပေါင်းပိုက်ဆံစု ၍ ငှားပေးလိုက်ကြသည်။ ထိုရဲဘော်များနှင့် ကျွန်တော်တို့ မရင်းနှီးပါ။ အခက်အခဲတွေ့နေ သော ရဲဘော်အချင်းချင်း ကူညီကြ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့စီးလာသော ငှက်ကလေးသည် မြစ်ငယ်မြစ်အတွင်းမှ ထွက်၍ ဧရာ ဝတီမြစ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသောအခါ မိုးစင်စင်လင်းပါပြီ။ အနောက်ဘက်ကမ်း တွင်စစ်ကိုင်းမြို့ကြီးကို မြင်ရသည်။ လက်ျာဘက်တွင် စစ်ကိုင်း တံတားကြီးရှိသည်။ စစ်ကိုင်း တံတားကြီး၏ စစ်ကိုင်းဘက်မှ တတိယရုံးကြီးသည် ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ ကျိုးကျငုပ်လျှိုး နေသည်။ စစ်ကိုင်းတံတားကြီးအောက်မှ မျှော်ကြည့်လိုက်သော် ထုံးဖွေးဖွေးစေတီကလေး များ ကိန်းဝပ်စံပယ်လျက်ရှိသော

ကျက်သရေရှိလှသည့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို ကြည်နူးဖွယ် မြင်တွေ့ရသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်ပြေးများခိုလှုံရာ အေးရိပ်သာကြီးဖြစ်ပါသည်။

ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော စစ်ကိုင်းမြို့သို့ နံနက် ၇ နာရီခန့်တွင် ရောက်ရှိကြပါသည်။ ကျွန်တော့်မိဘများ စစ်ကိုင်းမြို့ပေါ်တွင်မရှိပါ။ တကောင်းရပ်ရှိ ကျွန်တော်ချက်မြှုပ်ခဲ့သော အိမ်ကြီးမှာ ဂျပန်ကပုံးကြဲလိုက်၊ အင်္ဂလိပ်ကပုံးကြဲလိုက်နှင့် ပြာပုံဘဝသို့ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ အဖေအမေနှင့် မိသားစု စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး မိဂဒါဝုန်ချောင်တွင် ခိုလှုံနေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

စစ်ကိုင်းတံတားကြီး၊ စစ်ကိုင်းဘက်မှ တတိယနှင့် စတုတ္ထပုံးကျိုးကျနေပုံ

ကျွန်တော်မိဂဒါဝုန်သို့ အပြေးကလေးသွားသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းအတွင်းဖြစ် သော်လည်း ဖိနပ်ချွတ်ရန်သတိမရ။ အဖေအမေတို့နေရသည့် ဆွမ်းစားကျောင်းရှေ့သို့ ရောက်သွားပါသည်။ ကျွန်တော့်ကိုမြင်သောအခါ နှမအငယ်ဆုံးက "ရဲဘော်တစ်ယောက် လာနေတယ်" ဟု အိမ်သားများကို အသိပေးလိုက်

သည်။ ကျွန်တော့်ကို မမှတ်မိ၊ ကျွန်တော် ကလည်း အမေနှင့်အဖေကို အရင်တွေ့လိုသည်။ အမေနှင့်အဖေဝမ်းသာပြီးမှ ကျန်တဲ့လူ တွေ ဝမ်းသာစေချင်သည်။ ကျွန်တော်က သူတို့ပို၍ မမှတ်မိအောင် ဦးထုပ်ကိုရှေ့သို့ငိုက် စိုက်ပြင်ဆောင်းလိုက်သည်။ နှမတွေ ရိပ်မိသွားသည်ထင်သည်။ "ကိုကိုသောင်းထင်တယ်၊ အမေရေ၊ ကိုကိုသောင်းထင်တယ်" ဟု အော်ပါလေတော့သည်။ အမေထွက်လာသည်။ လက်ထဲတွင် ယောင်းမတစ်ချောင်းကိုင်ထားသည်။ ချက်ပြုတ်နေရာမှ ထွက်လာပုံရသည်။

အမေ့နောက်က အဖေ၊ အဖေက ဆေးပြင်းလိပ်ခဲထားပြီး ခါးထောက်ရပ်နေ သည်။ ကျွန်တော် အမေ့ကိုပြေးဖက်လိုက်သည်။ အမေ့လက်တစ်ဖက်က ယောင်းမကြီးကိုင် ထားပြီး ကျန်လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကျွန်တော့်ပခုံးကို ကိုင်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ရှိုက်၍ မျက်ရည်များဖြိုင်ဖြိုင်ကျလာသည်။ ကျွန်တော်သည် အမေအတန်တန်တား သည်ကို နားမထောင်ဘဲ အိမ်မှထွက်သွားပြီး တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ အမေနှင့်မတွေ့ရသည်မှာ တစ်နှစ်နီးပါးရှိပါပြီ။ ကျွန်တော်က အဖေအမေကို သံယောဇဉ် ဖြတ်လိုက်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သလို၊ အမေကလည်း ကျွန်တော့်ကို တိုင်းပြည်သို့ အပြီးအပိုင် လှူလိုက်ပြီဟု သဘောထားကာ စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီဖြစ်ပါသည်။ အမေက ကျွန်တော့်ကို ပြန်တွေ့ရသောအခါ အဆုံးထားပြီးသားပစ္စည်းကလေးတစ်ခု ပြန်တွေ့ရသလိုခံစားရပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော် အိမ်တွင် ကြာကြာမနေနိုင်ကြောင်း၊ ဒီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်သင် တန်းကျောင်းသို့ ပြန်လည်သတင်းပို့ရမည်ဖြစ်၍ မနက်ဖြန်၊ သို့မဟုတ် သန့်ဘက်ခါတွင် ပြန်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အဖေနှင့်အမေတို့ကို ပြောပြလိုက်သည်။ တစ်အိမ်သားလုံး စိတ် မကောင်းကြပါ။ အိမ်တွင်နေရသည့်အချိန်ကလေးအတွင်း အမေက ကျွန်တော့်ကို ဟင်း ထမင်းတွေစုံနေအောင် ချက်ကျွေးသည်။ အုန်းထမင်းနှင့် ကြက်သားဟင်းလည်း ပါသည်။ ရှားရှားပါးပါး ဆနွင်းမကင်းတောင် ဖုတ်ကျွေးလိုက်သေးသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်စစ်ကိုင်းမှ ပြန်ထွက်လိုသည်။

အလာတုန်းကလို ရန်ကုန်ကို အပြန် ခုနစ်ရက်ကြာနေလျှင် သတင်းပို့ရ မည့်ရက် မမီ၍ ဗိုလ်သင်တန်းတက်ခွင့်မရလျှင် ဘဝတစ်ခုလုံးတွင် ရတောင့်ရခဲလှ သည့် တစ်ခုတည်း သော အခွင့်အရေးလွတ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်မိသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ပြန်ချင်သော ရက်တွင် မပြန်ရပါ။

အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့အာရှလူငယ်အစည်းအရုံး က ကျွန်တော်တို့အား ဂုဏ်ပြုပွဲပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်၍ ဂုဏ်ပြုပွဲပြီးနောက် တစ်နေ့တွင် မှသာ ပြန်နိုင်တော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ကျွန်တော်သည် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် ကျန်ရစ် ခဲ့သောမိခင်ကြီးနှင့် နှမငယ်များကို ကျောခိုင်းကာ စိတ်မကောင်းစွာဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ပါ သည်။ တပ်အပြန်ခရီးတွင် အိမ်အပြန်ခရီးလောက် အခက်အခဲမရှိပါ။ အမေပေးလိုက် သော ပိုက်ဆံပါသဖြင့် လမ်းတွင် ထမင်းကိုတောင်းရမ်းစားသောက် ရန် မလိုတော့ပါ။

ကျွန်တော်တို့ အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ နံနက် ရန်ကုန်ရောက် ပါသည်။ မိဘနှစ်ပါး၏ မေတ္တာကြောင့် တပ်သို့အဝင်လမ်း ချောမောပြေပြစ် ဖြောင့်ဖြူးပါသည်။

**(မြဝတီမဂ္ဂဇင်း ၁၉၉၀ ခြည့်နှစ် အတွဲ ၃၈၊ ဩဂုတ်လ၊ အမှတ် ၁၀
စက်တင်ဘာလ အမှတ် ၁၁)**

**(တပ်မတော်သားများနှင့် သူတို့ကိုမွေးပေးသောအမေများအား ဤ
ဆောင်းပါးဖြင့် ဂုဏ်ပြုပါသည်။)**